

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ยุทธนา อุดมทวี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง

ยุทธนา อุดมทวี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE LEARNING
ENVIRONMENT OF CHONBURI 3 SCHOOL CONSORTIUM UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG

YUTTANA UDOMTHAWEE

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ ยุทธนา อุดมทวี จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดีภูงู๋ จันทนวรรณท์
สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณิษฐา มาเชก)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ชีระวนิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920298: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมทางการเรียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
ระยอง

ยุทธนา อุดมทวิ : ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม
โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

(PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE LEARNING
ENVIRONMENT OF CHONBURI 3 SCHOOL CONSORTIUM UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG) คณะกรรมการควบคุม
งานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, ประยูร อิ่มสวาสดี ปี พ.ศ. 2568.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) ได้แก่ การวิจัยเชิง
ปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
ระยอง 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน
และขนาดโรงเรียน และ 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน
สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง การวิจัยเชิง
ปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบ
มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .36 - .77 และค่า
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .95 การวิจัยเชิงคุณภาพ มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยวิธีการ
เลือกแบบเจาะจง จำนวน 8 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ชุด
การวิจัยพบว่า

1. ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่า
คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการ
สอน และด้านอาคารสถานที่

2. การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และด้าน
อาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การ

ทำงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านวิชาการ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้นำเสนอเป็นแนวทาง
ได้ 4 แนวทาง คือด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวิชาการ และด้าน
การส่งเสริมสุขภาพ

63920298: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: Learning Environment, The secondary educational service area office Chonburi Rayong

YUTTANA UDOMTHAWEE : PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE LEARNING ENVIRONMENT OF CHONBURI 3 SCHOOL CONSORTIUM UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG . ADVISORY COMMITTEE: SUMETH NGAMKANOK, PRAYOON IMSAWASD 2025.

This study employed a mixed methods approach, incorporating both quantitative and qualitative research. The objectives were: 1) to study the problems related to the learning environment of Chonburi 3 school consortium under the secondary educational service area office Chonburi Rayong, 2) to compare the problems of the learning environment classified by gender, work experience, and school size of Chonburi 3 school consortium under the secondary educational service area office Chonburi Rayong, and 3) to propose guidelines for the development of the learning environment of Chonburi 3 school consortium under the secondary educational service area office Chonburi Rayong. The quantitative sample consisted of 291 personnel from the Chonburi 3 school cluster. The research instrument was a 35 item, five-point Likert scale questionnaire with item discrimination indices ranging from 0.36 to 0.77 and a reliability coefficient of .95 The qualitative sample included 8 participants selected through purposive sampling, and the data were collected using a structured interview form.

The findings revealed that

1. The overall and specific aspects of the learning environment problems were rated at a high level. The top three aspects with the highest average scores were academic affairs, teaching and learning activities, and school buildings.

2. The comparison results showed statistically significant differences in learning environment problems by gender (overall and in the aspect of school buildings), by work experience (in the aspect of teaching and learning activities), and by school size (overall, and in the aspects of teaching and learning activities and academic affairs) at the .05 level of significance.

3. The proposed guidelines for developing the learning environment, as derived from expert input, consisted of four aspects: school buildings, teaching and learning activities, academic affairs, and health promotion.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีมาโดยตลอดเนื่องจากได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคณีภูษิต จันทนวรรณที่ สมพงษ์ธรรม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณัฐฐา มาเชค กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้วิจัย ทำให้งานวิจัยได้รับแนวทางที่ดีและถูกต้อง ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ประสบการณ์อย่างมากมาในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้จึงขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ทักษะ ข้อคิด ข้อปฏิบัติและประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ อันทรงคุณค่า ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา และดำเนินการทำงานนิพนธ์ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏในงานนิพนธ์ ที่ได้อนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกคุณบิดา มารดา พี่น้อง ญาติ ๆ และกัลยาณมิตรทุกท่าน ผู้ซึ่งคอยช่วยเหลือ ให้การส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจและเป็นแรงใจสำคัญทุกด้าน ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำการวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่านซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแต่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

ยุทธนา อุดมทวี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฌ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สภาพการจัดการศึกษาของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	11
หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน	15
ขอบข่ายการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน	20
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	35

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุป	77
อภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก	96
ภาคผนวก ข	108
ประวัติย่อของผู้วิจัย	122

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียน	26
ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี	51
ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม และรายด้าน	52
ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม และรายข้อ	53
ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ	54
ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านวิชาการ โดยรวม และรายข้อ	55
ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวม และรายข้อ	56
ตารางที่ 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน	57

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน
58

ตารางที่ 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อม
 ทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ชลบุรี ระยอง จำแนกประสบการณ์การทำงาน โดยรวม และรายด้าน59

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกประสบการณ์การทำงาน
 โดยรวม และรายด้าน60

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน61

ตารางที่ 14 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อม
 ทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ชลบุรี ระยอง จำแนกขนาดของโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน62

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกขนาดของโรงเรียน โดยรวม
 และรายด้าน64

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม .65

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้าน
 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน66

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านวิชาการ67

ตารางที่ 19 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)
 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง118

ตารางที่ 20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา สภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	121
--	-----

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ทำให้มนุษย์ต้องมีการแข่งขันและปรับตัวเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงต้องจัดเตรียมประชาชนในประเทศให้มีคุณภาพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อเตรียมความพร้อมของประชาชนให้สามารถรับมือต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง โดยการพัฒนาดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบ การศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สม กับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมใน การดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล การศึกษาทั้งปวงต้อง มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุน ทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ ใน การช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา (คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ, 2560, หน้า 14-15)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 24 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัด บรรยายภาพ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และม ี ความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ซึ่งงานบริการ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมงานต่าง ๆ

อย่างเป็นรูปธรรม ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมการจัดบรรยากาศทั้งภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้เกิดความร่มรื่น เป็นสัดส่วนสวยงาม สะอาดปลอดภัย สะดวก เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การดูแลบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ และห้องบริการต่าง ๆ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าตามเกณฑ์ปริมาณและมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดให้มีหลักฐานการใช้อาคาร ประวัติการบำรุงรักษา และมีการสรุปประเมินผลอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 14)

สภาพแวดล้อมทางการเรียนไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเป็นสภาพแวดล้อมที่สร้างขึ้นนั้นล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนั้นไม่ว่าจะด้านใดหนึ่งก็ตาม ซึ่งสภาพแวดล้อมทางการเรียนอีกปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และช่วยพัฒนาได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบการ สถานที่บริเวณรวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งอยู่รอบตัวผู้เรียน มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และก่อให้เกิดการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (วิรุทธิ์ มหาสนิท, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2564) สภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนทุกด้าน โดยเฉพาะทัศนคติ บุคลิกภาพและคุณธรรมซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ Astin (1968, p.64) ซึ่งสภาพแวดล้อมมีความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อมในการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ดีในสถานศึกษาควรช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจากสภาพแวดล้อมที่ดี (ศศิลักษณ์ พิณพาทย์, 2560, หน้า 3)

การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนมีผลต่อความรู้สึกรักของครู ผู้เรียน รวมถึงคนอื่น ๆ ที่มีต่อโรงเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดูแลลักษณะภูมิทัศน์ของอาคารสถานที่ อาคารเรียน ห้องเรียน บริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและมีความปลอดภัย (ณัฐภัค อุทโท, 2558, หน้า 35) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบ และมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะมีแสงสว่างพอเพียง สะอาด สงบ อากาศถ่ายเท มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี ก็จะส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน หากบรรยากาศเต็มไปด้วยความสกปรกรุงรังเต็มไปด้วยข้าวของที่ไม่เป็นระเบียบ ก็จะส่งผลทางลบต่อผู้เรียนทำให้บรรยากาศ

ในการเรียนเต็มไปด้วยความเคร่งเครียด ครูก็จะรู้สึกท้อถอย ไม่เป็นผลดีต่อการเรียนการสอน ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่อยากจะเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (ยุทธการ สัจจาพิพัฒน์, 2558, หน้า 2)

ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งประกอบไปด้วย 11 โรงเรียนดังนี้คือ โรงเรียนบางละมุง โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนผินแจ่มวิชาสอน โรงเรียนศรีราชา โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยาศาสตร์ “กรุงไทยอนุเคราะห์” โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยชลบุรี โรงเรียนเกาะสีชัง โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม และโรงเรียนสิงห์สมุทร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2564, หน้า 2-3) นั้นมีสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมเป็นอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการใช้งานมาอย่างยาวนาน และขาดการดูแลบำรุงรักษา เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องบริการ ห้องพิเศษ ห้องประกอบ สนามกีฬา รวมไปถึงสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของครู และการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและบำรุงรักษาให้สามารถใช้งานได้อย่างเร่งด่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567, หน้า 152-155)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อศึกษาปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียน และเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำถามของการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีคำถามของการวิจัยดังนี้

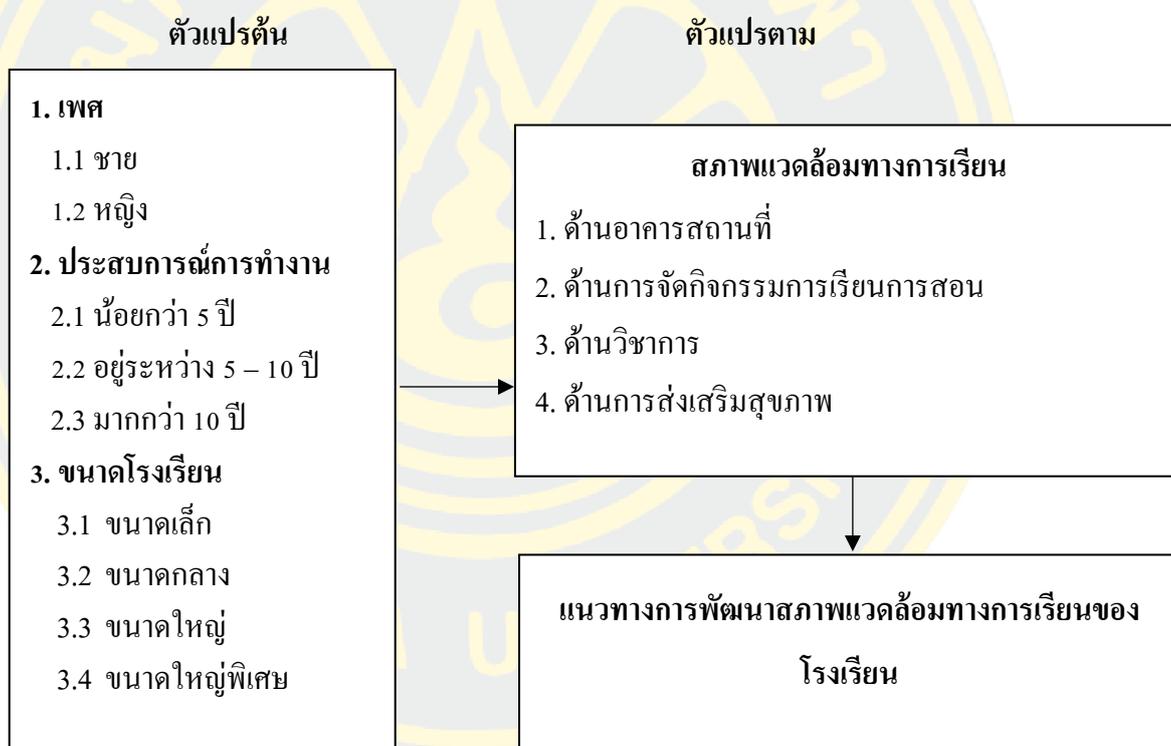
1. ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ขอบข่ายสภาพแวดล้อมทางการเรียนจากแนวคิดของ Astin (1985, pp. 147-150) พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 7-8) กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 13- 14) ณัฐวดี หุมสิน (2560, หน้า 6) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 64 – 82) จึงได้ ขอบข่ายสภาพแวดล้อมทางการเรียนซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านวิชาการ และ 4) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ นำมาใช้ เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากการสังเคราะห์ ขอบข่ายสภาพแวดล้อมทางการเรียนตามแนวคิดของ Astin (1985, pp. 147-150) พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 7-8) กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 13- 14) ณัฐวดี หุมสิน (2560, หน้า 6) และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 64 – 82) ซึ่งได้ขอบข่ายสภาพแวดล้อมทางการเรียน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านวิชาการ และ 4) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

2. ขอบข่ายด้านประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,162 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่างบุคคลากร จำนวน 291 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2.3 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ขนาดโรงเรียน ขนาดโรงเรียนละ 2 คน รวมจำนวน 8 คน

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.2.2 อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

3.1.3.1 ขนาดเล็ก

3.1.3.2 ขนาดกลาง

3.1.3.3 ขนาดใหญ่

3.1.3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเรียน 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านอาคารสถานที่

3.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านวิชาการ

3.2.4 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดสภาพต่าง ๆ ที่อยู่ในบริเวณของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางบวกและทางลบ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยและเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเพิ่มบรรยากาศในการเรียนรู้และการทำงาน และทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพทั้งภายใน และภายนอกอาคารเรียนที่เป็นส่วนสำคัญมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของครูและผู้เรียน วัตถุประสงค์ก่อสร้างที่มีในโรงเรียน เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โรงอาหาร ห้องน้ำ สนามกีฬาและสนามเด็กเล่น เป็นต้น การจัดสิ่งเหล่านี้ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ให้พอเพียงกับ ความต้องการของผู้เรียนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม เอื้อต่อการใช้สอยจะทำให้เกิดประโยชน์และ โรงเรียนจะมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การสร้างบรรยากาศในการเรียน กระบวนการสอน ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถ ให้ผู้เรียนได้ความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพื่อมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนคิดค้นเอง และมีความสุข การเรียนการสอนที่ดีนั้นควรมีความเป็นพลวัต คือ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สารการเรียนรู้รูปแบบเทคนิค วิธีการ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จากการเรียนรู้อย่างเดียวนำมาเป็นการเรียนรู้ด้วยการกระทำจนเกิดทักษะและจินตสัมพัทธ์ที่มั่นคง

1.3 ด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานด้านหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การจัดดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน การนิเทศการศึกษา การวางแผน และกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน การดำเนินงานส่งเสริมการสอนและการประชุมอบรมทางวิชาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล และเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ครูต้องเป็นผู้เร่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ และรวมไปถึงการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

1.4 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิตใจ สุขภาพทางสังคมและสุขภาพอารมณ์ ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็ม

ประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลต่อสุขภาพและการเรียนการสอน การดูแลสุขภาพของผู้เรียน เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข/ พยาบาล/ ครูอนามัยมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้ จัดการกับปัญหาของตนเองตามขีดความสามารถที่มีอยู่ของผู้เรียนแต่ละวัย และจัดให้มีบริการ ทางด้านสุขภาพควบคู่กันไป

2. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน หมายถึง ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้ดีขึ้นกว่าเดิมหรือประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างในกลุ่มโรงเรียนสห วิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4. เพศ หมายถึง สถานภาพทางกายของบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มการทำงานของบุคลากรในกลุ่ม วิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มดำรงตำแหน่งนับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง จนถึงวันที่ตอบแบบสอบถามน้อยกว่า 5 ปี

5.2 อยู่ระหว่าง 5 -10 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มดำรงตำแหน่งนับจากวันที่ได้รับการ แต่งตั้งจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 5-10 ปี

5.3 มากกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มดำรงตำแหน่งนับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง จนถึงวันที่ตอบแบบสอบถามมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนขนาดต่าง ๆ ตามจำนวนผู้เรียนที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

6.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน

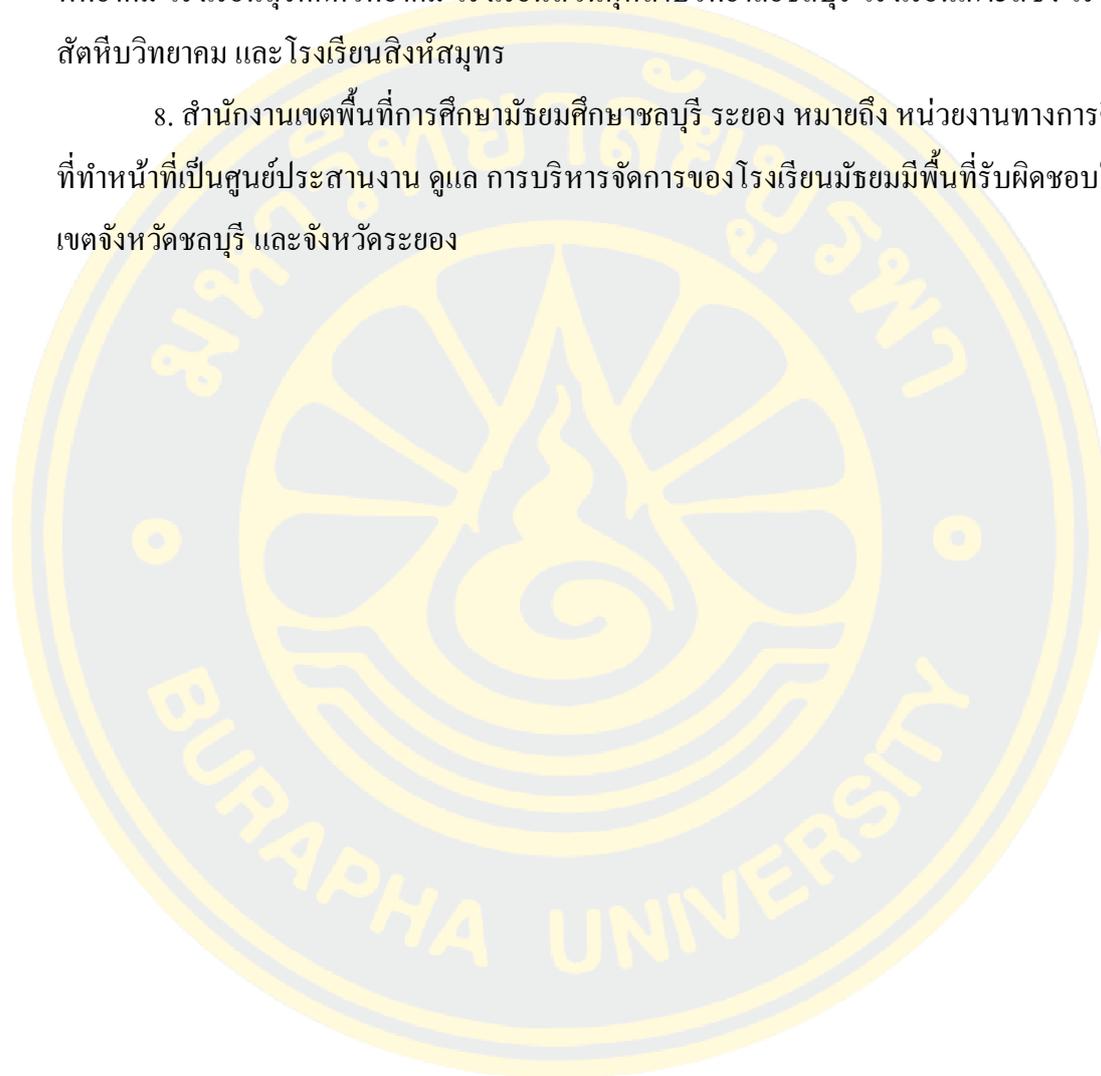
6.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน

6.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน

6.4 ขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป

7. กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
ระยอง มีจำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบางละมุง โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนผิน
แจ่มวิชาสอน โรงเรียนศรีราชา โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” โรงเรียนบึงศรีราชา
พิทยาคม โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยชลบุรี โรงเรียนเกาะสีชัง โรงเรียน
สัตหีบวิทยาคม และ โรงเรียนสิงห์สมุทร

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา
ที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงาน ดูแล การบริหารจัดการของโรงเรียนมัธยมมีพื้นที่รับผิดชอบใน
เขตจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน
3. ขอบข่ายการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียน
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ความเป็นมา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการประกาศจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 17 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2552 สำนักงานจัดตั้งอยู่ที่บริเวณอาคารสำนักงานบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 5 เลขที่ 111/200 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และมีพิธีเปิดในวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2552 โดยมีนายอำนาจ เวียงพล ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรี"สุขบท" เป็นประธานคณะกรรมการศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 17 คนแรก ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 17 เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ก่อนจะเปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และในปัจจุบัน นายสมศักดิ์ ทองเนียม ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2564, ออนไลน์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจดูแลรับผิดชอบบริหารจัดการ
การศึกษาในส่วนเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 11 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอเมืองชลบุรี
2. อำเภอบ้านบึง
3. อำเภอหนองใหญ่
4. อำเภอพนัสนิคม
5. อำเภอพานทอง
6. อำเภอบ่อทอง
7. อำเภอเกาะจันทร์
8. อำเภอศรีราชา
9. อำเภอบางละมุง
10. อำเภอสัตหีบ
11. อำเภอเกาะสีชัง

และในส่วนเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ประกอบด้วย 8 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอเมืองระยอง
2. อำเภอแกลง
3. อำเภอบ้านค่าย
4. อำเภอบ้านฉาง
5. อำเภอปลวกแดง
6. อำเภอนิคมพัฒนา
7. อำเภอวังจันทร์
8. อำเภอเขาชะเมา

ที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตั้งอยู่เลขที่ 25/11 หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าง
ศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20000 โทรศัพท์ 038 – 397501 โทรสาร 038 397510

E-mail: sopa241@hotmail.com

กลยุทธ์และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้นำนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยง เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาการขยายโอกาสทางการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา

วิสัยทัศน์

มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

ค่านิยมองค์กร

“ซื่อสัตย์ พร้อมบริการ สุภาพ มีคุณธรรม “ ด้วยย่อ “ ISPM ” (Integrity Service mind Polite Morality)

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับชาติและระดับสากล
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
4. พัฒนาระบบการจัดการและการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีการพัฒนาตามวัยและมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเป็นธรรม
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา มีสมรรถนะ ทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่หน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ ได้

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่บุคลากรและสถานศึกษาเน้นการทำงานแบบบูรณาการบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาชลบุรีเขต 3

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีจำนวนทั้งหมด 50 โรงเรียน โรงเรียนในเขตจังหวัดชลบุรีมีจำนวน 31 โรงเรียน และโรงเรียนในเขตจังหวัดระยองมีจำนวน 19 โรงเรียน มีการจัดแบ่งเป็นสหวิทยาเขตชลบุรี 3 กลุ่ม และสหวิทยาเขตระยอง 2 กลุ่ม โดยจัดแบ่งตามพื้นที่ตั้งของโรงเรียนในเขตอำเภอต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกัน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรี สหวิทยาเขต 3 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 11 โรงเรียนประกอบด้วย

1. โรงเรียนเกาะสีชัง
2. โรงเรียนผินแฉ่มวิชาสอน
3. โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม
4. โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม
5. โรงเรียนบางละมุง
6. โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์”
7. โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม
8. โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร
9. โรงเรียนศรีราชา
10. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี
11. โรงเรียนสิงห์สมุทร

สรุปได้ว่า กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 11 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกาะสีชัง โรงเรียนผินแฉ่มวิชาสอน โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม โรงเรียนบางละมุง โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม โรงเรียน โภธิสัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนศรีราชา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี และ โรงเรียนสิงห์สมุทร มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นต้องศึกษา ปัญหาและหาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน

Astin (1971, p. 3) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน (School environment) ว่าหมายถึง ลักษณะใด ๆ ก็ตามของสถานศึกษาที่เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพและอิทธิพลต่อผู้เรียน

พจน์ จำริญพานิช (2558, หน้า 17-18) สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน ในการช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา จากสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในด้านบวกและด้านลบ เป็นสิ่งเร้าและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ และหากมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนก็จะช่วยเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ เข้าใจถึงสภาพภาพของตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ยุทธการ สัจจาพิพัฒน์ (2558, หน้า 25) สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมที่ดีซึ่งเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สามารถแบ่งออกได้ 4 ด้าน ได้แก่ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอนด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหาร หากผู้เรียนเกิดความรู้สึกประทับใจและพอใจในโรงเรียนของตนเองในทุกด้านจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

ศุภชัย หมอชาติ (2558, หน้า 16) สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนทั้งนี้เพราะลักษณะต่างๆ ในบริเวณโรงเรียนเป็นสิ่งเร้าที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความผูกพัน และรับรู้สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียนในทางที่ดีเกิดทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาและช่วยให้เกิดพัฒนาการที่ดีต่อการศึกษาต่อไป

พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 15) สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อจิตใจ และมีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยและเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความสนใจ ตั้งใจเรียน ตั้งใจทำงานร่วมกันอย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้บุคลากรและผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักพึงพอใจ ภูมิใจ อบอุ่น สบายใจและมีความสุขในการเป็นเจ้าของร่วมกัน

พิมพ์วิภา ทายประโคน (2560, หน้า 26) สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัด
 สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามศักยภาพของ
 แต่ละบุคคล ประกอบด้วย 3 คือ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ และ
 สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดสภาพต่าง ๆ ที่อยู่ในบริเวณของ
 โรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางบวกและทาง
 ลบ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยและเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิด
 ความสนใจ และเพิ่มบรรยากาศในการเรียนรู้และการทำงาน และทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ
 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้ให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อม โดยบัญญัติไว้ในหมวด 4 มาตรา 23(2)
 กำหนดให้การจัดการศึกษา“ต้องให้ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้ง
 ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จาก
 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลยั่งยืน” ในการจัดกระบวนการเรียนรู้มาตรา 24(5)
 “ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้
 ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และ
 แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จากข้อกำหนดดังกล่าว พอจะคาดคะเนได้ว่าสถานศึกษาน่าจะได้
 มอบหมายให้มีบทบาทเป็นแกนนำในการมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมและ
 ทรัพยากร ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ชุมชน ประเทศและ โลกจะกลายเป็นสถาบันหลักที่ให้ความรู้
 และประสบการณ์จริงในการจัดการ อนุรักษ์และพัฒนา รวมทั้งปลูกฝังในจริยธรรมด้าน
 สภาพแวดล้อมด้วยสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องรับภาระ ตั้งแต่การให้ความรู้ความเข้าใจใน
 สภาพแวดล้อมเพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของสภาพแวดล้อม ปลูกฝังค่านิยม
 และเจตคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม และฝึกทักษะให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการอนุรักษ์และ
 พัฒนาสภาพแวดล้อม ไปโดยไม่รู้ตัว ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อกันในสถานศึกษาแล้วยังจะต้อง
 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคคลและสภาพแวดล้อมนอกสถานศึกษาคด้วย”

ฉันทนา กูมมา (2552, หน้า 35) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน คือ การใช้
 ศาสตร์และศิลป์ ที่นำเอาอาคารสิ่งปลูกสร้างที่เป็นบริเวณ โรงเรียนบริเวณบริการและสนับสนุนการ
 เรียน บริเวณพักผ่อนหย่อนใจที่พักอาศัยตลอดจนสภาวะแวดล้อมธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา
 ใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

อารีชา สตาร์ตัน (2556, หน้า 17) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพมีความรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในการศึกษา

วิชิต เทพประสิทธิ์ (2553, หน้า 7) กล่าวว่า การจัดสภาพสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ความสำคัญของสภาพสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้มีหลายประการ ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียน สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินด้วยความราบรื่น สะดวกรวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

2. สภาพแวดล้อมทางการเรียน สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน เช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจเป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือ ความรู้สึกที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจอยากเรียน อยากรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในที่สุด ดังนั้นถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพแล้ว จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักดังกล่าวได้

3. สภาพแวดล้อมทางการเรียน ช่วยจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ประสบการณ์การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมตามปกติแล้วการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งภายนอกที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้เรียน การปะทะสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ เป็นการสร้างประสบการณ์ ดังนั้น ถ้าเราต้องการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีก็ต้องจัดให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีก่อนแล้ว สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของผู้เรียนภายหลัง

4. สภาพแวดล้อมทางการเรียน ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาประการหนึ่งก็คือ มุ่งให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีการแสดงออกทางกาย วาจา และใจตามแบบอย่างที่ดีที่สังคมยอมรับ กล่าวคือ มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เป็นเครื่องหมายของคนดี มีการประพฤติ ปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี การที่จะหล่อหลอมพฤติกรรม

หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์นั้นต้องใช้เวลา และอาศัย ปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน จึงจะสามารถกล่อมเกล่าผู้เรียนได้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยปรับหรือโน้มน้าวพฤติกรรมของผู้เรียน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่มีบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตรมีความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตัดสินปัญหาด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จะค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน สะสมทีละน้อยจนในที่สุดก็จะแสดงออกในลักษณะของบุคลิกภาพรูปแบบในการรับรู้ ตลอดจน ค่านิยมต่าง ๆ ของผู้เรียน

5. สภาพแวดล้อมทางการเรียน มีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียนทำให้มีบรรยากาศที่แตกต่างไป จากกิจกรรมอื่น ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของสภาพแวดล้อมในสถานเริงรมย์ ผู้เรียนเมื่ออยู่ใน สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดไว้ได้อย่างเหมาะสม ก็จะรู้จักสำรวมอยู่ในระเบียบวินัยมากขึ้น โดยเฉพาะถ้ามีการจัด โต๊ะ เก้าอี้ของผู้เรียนอย่างมีวัตถุประสงค์ จะช่วยให้การควบคุมชั้นเรียน มีระบบระเบียบ และง่ายสำหรับผู้สอนมากขึ้น

6. สภาพแวดล้อมทางการเรียน เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียนการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวาง หลายแห่ง เห็นความสำคัญของมุมวิชาการ ศูนย์ วิชาการมุมสื่อการเรียนการสอน ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้า หาความรู้ เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบยืดหยุ่น เป็นศูนย์กลาง ได้อย่างดี นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรการเรียนจะช่วยพัฒนา ความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยให้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองไม่ยึดติดอยู่เฉพาะความรู้ที่ได้จากผู้สอน

7. สภาพแวดล้อมทางการเรียน เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ลื่นไหล จะช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะ ศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ อย่างตั้งใจและมีสมาธิ ถ้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านจิตภาพมีบุคลิกลักษณะที่อบอุ่นเป็นมิตร ก็จะยิ่งทำให้ บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น มีความสำคัญต่อ การบริหารจัดการภายในโรงเรียน เพราะจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

8. สภาพแวดล้อมทางการเรียน ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ประสิทธิภาพมากที่สุด ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสะดวกสบาย สงบ ปราศจากสิ่งรบกวนและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน การจัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการเคลื่อนไหวโยกย้ายทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้สะดวก ตำแหน่งของผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่หน้าชั้นเสมอไป ผู้สอนอาจยังอยู่ท่ามกลางผู้เรียนเพื่อให้คำปรึกษาแนะแนวทาง สภาพแวดล้อมเช่นนี้ช่วยให้ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ได้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ดี ส่วนผู้เรียนจะลดความกลัว และมีความกล้ามากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน

9. สภาพแวดล้อมทางการเรียน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้าหรือความอ่อนเพลียทางด้านสรีระของผู้เรียน เช่น การจัด โต๊ะ เก้าอี้ที่ขนาดพอเหมาะกับร่างของผู้เรียนช่วยให้การนั่งสบายสามารถนั่งได้นาน ๆ โดยไม่ปวดหลัง การให้แสงสว่างในห้องเรียนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนคลายความเมื่อยล้าของสายตา นอกจากนี้ยังเป็นส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย

ญูคารัตน์ บุญประดับ (2559, หน้า 11) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน มีความสำคัญของการบริหารจัดการงานอาคารสถานที่ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณ โรงเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เหมาะสม เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะเป็นปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ความตั้งใจ และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย สบายใจ และมีความสุขในการเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม มีระเบียบวินัย และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะชีวิต ความรับผิดชอบ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนที่ดีจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ขอบข่ายการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาขอบข่ายสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งมีขอบข่ายสภาพแวดล้อมทางการเรียนดังต่อไปนี้

Astin (1985, pp. 147-150) ได้กำหนดขอบข่ายการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น เช่น บริเวณสภาพพื้นที่ของสถานที่ตั้งอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องพยาบาลสนามกีฬา สถานที่พักผ่อน การตกแต่งอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้และทักษะแนวคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดให้ปรากฏในตัวผู้เรียนกระบวนการดังกล่าวอาจรวมถึงวิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน คือ การจัดห้องเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน คุณภาพของครูผู้สอน วิธีการสอน หลักสูตร เจตคติของครูผู้สอนต่อวิชาที่สอน

3. ด้านวิชาการ หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน หมายถึง ครูเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ครูมีอิทธิพลต่อเด็กทั้งทางด้านการแสดงออกและจิตใจ ดังนั้นครูจึงเป็นแม่แบบที่ดีสำหรับผู้เรียนและต้องยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ความเป็นกันเองช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน สำหรับผู้เรียนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูก็ด้วยการเคารพเชื่อฟัง มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ถือว่าการศึกษาค้นคว้าเป็นสิ่งสำคัญ จึงควรตั้งใจใฝ่หาความรู้และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรม ความสามารถ เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรมที่ดีต่อสังคม

5. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต และสุขภาพทางสังคม

6. ด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน นับว่ามีความสำคัญและอิทธิพลต่อครู เพราะกลุ่มเพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่ว ๆ ไป และช่วยให้เกิดความคิด หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์ เพราะในสถาบันการศึกษามีลักษณะการรวมตัวจับกลุ่มซึ่งลักษณะการรวมตัวจับกลุ่มดังกล่าวจะมีผลต่อความพึงพอใจ ถ้ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน ความประพฤติ เจตคติ และค่านิยม เพราะถ้าสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนดีทำให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 7-8) สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อจิตใจ และมีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยและเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความสนใจ ตั้งใจเรียน ตั้งใจทำงานร่วมกันอย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้บุคลากรและผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักพึงพอใจ ภูมิใจ อบอุน สบายใจและมีความสุขในการเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียนและอาคารประกอบ ให้มีความสดชื่น ร่มเงา เหมาะสมกับการเรียนรู้ ประโยชน์ใช้สอย พัฒนาการของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญา และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระเบียบ สะอาด ปลอดภัย
2. สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น การจัดการเรียนการสอน การศึกษาเป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ การเรียนแบบร่วมมือ และการสอนแบบบูรณาการ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ
3. สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานด้านหลักสูตร งานส่งเสริมการสอน การวัดและการประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ มาตรฐานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
4. สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู หมายถึง อิทธิพลที่มีผลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม ทักษะคิด ค่านิยม และสติปัญญา ของความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ครูและผู้เรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันและให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยที่ครูจะต้องช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน

5. สภาพแวดล้อมด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต สุขภาพทางสังคมและสุขภาพทางศีลธรรม

6. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง การดำรงชีวิตในสังคมโรงเรียนที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ การปรับตัว และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน โดยสังเกตได้จากการจัดผู้เรียนแบบร่วมมือกัน ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จะส่งเสริมซึ่งกันและกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 13- 14) กระจายสภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อม และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งช่วยในการพัฒนาด้านความรู้สึคนึกคิด จิตใจและมีคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง การดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบริเวณ โรงเรียน ออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์ วางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน จัดทำผังบริเวณโรงเรียน (Master Plan) ภายในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และการใช้ประโยชน์

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงเกิดการพัฒนาตนเองและสังคมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนจึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี

3. ด้านการบริการวิชาการ หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกโรงเรียนตลอดจนการบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เรียน ครูผู้สอนมีความสุขในการสอน ไม่มีบรรยากาศของความแปลกแยกวิตกกังวลใจ ทั้งครูและผู้เรียนต่างมีความรู้สึกอยากมาโรงเรียน

4. ด้านห้องบริการ หมายถึง การจัดห้องที่โรงเรียนจัดเพื่อเป็นสถานที่ทำงานของกลุ่มบริหารและงานต่าง ๆ รวมทั้งให้บริการและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การศึกษาเพิ่มเติมแก่ผู้เรียน เช่น ห้องผู้บริหาร โรงเรียน ห้องบริหารงานวิชาการ ห้องสมุด ห้องแนะแนว ห้องพยาบาล ห้องศูนย์วิทยบริการ และห้องสนทนากร เป็นต้น ให้มีบรรยากาศของห้องบริการให้เกิดความสะอาด ความร่มรื่น ความสวยงาม ความปลอดภัย มีเครื่องอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น เช่น พัดลม เครื่องปรับอากาศคอมพิวเตอร์ และสะดวกสำหรับการใช้งาน

5. การส่งเสริมสุขภาพอนามัย หมายถึง การจัดให้มีแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยภายในโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงควรจัดให้ถูกสุขลักษณะ เพราะเป็นองค์ประกอบของโรงเรียนด้านกายภาพ สังคมและอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อสุขภาพและการเรียนการสอน การดูแลสุขภาพของผู้เรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พยาบาล ครูอนามัยมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ การให้ความช่วยเหลือเด็กผู้เรียนให้จัดการกับปัญหาของตนเองตามขีดความสามารถที่มีอยู่ของเด็กแต่ละวัย และจัดให้มีบริการทางด้านสุขภาพควบคู่กันไปทั้งนี้เพื่อช่วยให้เด็กผู้เรียนมีความสุขและมีสุขภาพดีต่อไปในอนาคต

6. การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การจัดให้มีเอกสารแนะนำโรงเรียน ป้ายนิเทศ การบริการจดหมาย เครื่องขยายเสียง เสียงตามสาย วิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ภายใน โทรศัพท์ โทรสาร จานรับสัญญาณดาวเทียม การสื่อสารผ่านระบบ LAN (Local Area Network) ในเครื่องคอมพิวเตอร์ การสื่อสารผ่านระบบ Internet การสื่อสารผ่านระบบ Wireless การสื่อสารผ่าน Website ของโรงเรียน และอุปกรณ์การสื่อสารอื่นๆ

ฉัฐวดี หุมสิน (2560, หน้า 6) สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยจำแนกสภาพแวดล้อมทางการเรียนได้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนของครู การแสดงออกของครู ได้แก่ เทคนิคการสอน พฤติกรรมการสอน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดเตรียมสื่อการสอน และการวัดผลประเมินผลของครูผู้สอน

2. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง สภาพในการจัดการดำเนินงานของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานทางด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมและด้านสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน

3. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน การรวมกลุ่มและจุดมุ่งหมายของกลุ่ม การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การยอมรับและเคารพในรุ่นพี่รุ่นน้อง การกระทำและการแสดงออกของเพื่อนร่วมชั้น ได้แก่ ความสนใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียนและการให้ความร่วมมือของเพื่อนร่วมชั้น รวมถึงกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการที่จัดขึ้นในโรงเรียน

4. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะสภาพสถานที่ภายในโรงเรียน อาคารเรียน ห้องน้ำ ห้องเรียน บริเวณโรงเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องบริการต่าง ๆ ห้องสมุด โรงอาหาร เรือนเกษตร สนามกีฬาต่าง ๆ รวมถึงการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ ให้มีความสะอาดสวยงาม และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 64 – 82) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมงานต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ภาระงานเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมการจัดบรรยากาศทั้งภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้เกิดความร่มรื่น เป็นสัดส่วนสวยงาม สะอาด ปลอดภัย สะดวก และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนการดูแลบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ และห้องบริการต่าง ๆ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าตามเกณฑ์ปริมาณและตรงตามมาตรฐาน พร้อมจัดให้มีหลักฐานการใช้อาคารประวัตการบำรุงรักษา และมีการสรุปประเมินผลอย่างชัดเจน แบ่งเป็น 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างเป็นสัดส่วนเหมาะสมจัดบริเวณ โรงเรียนให้มีความสะอาด ปราศจากมลพิษ มีการจัดจราจรในโรงเรียนให้มีความสะดวกและปลอดภัย และจัดการบำรุงรักษาบริเวณพื้นที่ในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ
2. ด้านการบริหารอาคารเรียน หมายถึง การบริหารอาคารเรียนของโรงเรียนให้มีความมั่นคงแข็งแรง หลังคาไม่ปรากฏการรั่วซึม ตัวอาคารเรียนมีสีสันทนสวยงาม จัดภูมิทัศน์โดยรอบอาคารให้มีความสวยงาม อาคารเรียนได้รับการซ่อมบำรุงเป็นประจำ โรงเรียนมีเครื่องมือป้องกันอัคคีภัยประจำอาคารเรียน โรงเรียนมีอุปกรณ์ป้องกันการโจรกรรม (กล้องวงจรปิด) มีการจัดระบบน้ำประปาสมบูรณ์และสะดวกต่อการใช้งาน ระบบไฟฟ้าภายในอาคารเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากระบบไฟฟ้าสำหรับผู้เรียน
3. การบริหารห้องเรียน หมายถึง การบริหารห้องเรียนให้ห้องเรียนมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน มีไฟฟ้าส่องสว่างในห้องเรียนเพียงพอ จำนวนโต๊ะเก้าอี้มีความคงทนแข็งแรง ห้องเรียนมีความสะอาด ห้องเรียนมีความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านวิชาการ หมายถึง การจัดเพื่อเป็นสถานที่ทำงานของกลุ่มบริหารและงานต่าง ๆ รวมทั้งให้บริการและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การศึกษาเพิ่มเติมแก่ผู้เรียน เช่น ห้องบริหารงานวิชาการ ห้องสมุด ห้องแนะแนว ห้องศูนย์วิทยบริการ และห้องสหนาการ เป็นต้น
5. การบริหารห้องพิเศษ หมายถึง การบริหารห้องพิเศษซึ่งเป็นห้องที่โรงเรียนจัดเพื่อเป็นสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นพิเศษเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนตามปกติ โดยมีสื่อและอุปกรณ์การสอนเพื่อการทดลอง ฝึกปฏิบัติงานไว้สำหรับผู้เรียน เช่น ห้องปฏิบัติการเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ

6. การบริหารห้องประกอบ หมายถึง การบริหารห้องประกอบ ซึ่งเป็นห้องที่โรงเรียนจัด เพื่อเป็นสถานที่สำหรับฝึกปฏิบัติงาน หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น อาคารโรงฝึก ปฏิบัติงาน อาคารโรงอาหาร อาคารหอประชุม อาคารพลศึกษา รวมไปถึงห้องน้ำห้องส้วมใน โรงเรียน

7. การให้บริการน้ำดื่ม หมายถึง การให้บริการน้ำดื่มที่ทางโรงเรียนจัดให้สำหรับผู้เรียน ครู หรือบุคคลภายนอกที่มาติดต่องาน

8. การส่งเสริมสุขภาพอนามัย หมายถึง การส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่ทางโรงเรียนเรียน จัดตั้งไว้ เช่น อ่างล้างมือ ห้องพยาบาล เป็นต้น

9. การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ภายใน โรงเรียนเช่น บริการเสียงตามสาย วิทยุสื่อสาร เป็นต้น

10. การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน หมายถึง การสร้างและเผยแพร่ เกียรติประวัติของโรงเรียน เช่น บอร์ดผลงานกิจกรรม ป้ายนิเทศแสดงผลงานเกียรติประวัติ เป็นต้น

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะเวลา ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนจากแนวคิดของ Astin (1985, pp. 147-150) พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 7-8) กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 13-14) ณัฐวดี หุมสิน (2560, หน้า 6) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 64 – 82) ได้ผลการ สังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียน

สภาพแวดล้อม	ผู้วิจัย/หน่วยงาน					สรุป	ร้อยละ
	Astin (1985)	พรพิไล ชญาพนา (2559)	กระทรวงศึกษาธิการ (2560)	ณัฐวิดี หุมสิน (2560)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562)		
1. ด้านอาคารสถานที่	✓	✓	✓	✓	✓	5	100
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓		4	80
3. ด้านวิชาการ	✓	✓	✓		✓	4	80
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน	✓	✓				2	40
5. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	✓	✓	✓		✓	4	80
6. ด้านกลุ่มเพื่อน	✓	✓		✓		3	60

จากตารางที่ 1 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียน พบว่า ตัวชี้วัดที่สะท้อนข้อบ่งชี้พัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน ที่ผู้วิจัยและหน่วยงานทางการศึกษาได้ทำการวิจัยและนำเสนอมานั้น มีทั้งส่วนที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกันในบางตัวชี้วัด โดยในที่นี้ ผู้วิจัยพิจารณาเลือกตัวชี้วัดข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านวิชาการ และ 4) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านอาคารสถานที่

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่ พบว่ามีผู้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่ดังต่อไปนี้

Astin (1985, pp. 147-150) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น เช่น บริเวณสภาพพื้นที่ของสถานที่ตั้งอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องพยาบาลสนามกีฬา สถานที่พักผ่อน การตกแต่งอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน

นิสารัตน์ พรหมบุตร (2555, หน้า 17) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่เป็น ปัจจัยที่เสริมให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสม ได้แก่ หอพักนักศึกษา อาคารเรียน ที่เหมาะสมปลอดภัย และมีอุปกรณ์การสอนอยู่ในห้องเรียนเพื่อความสะดวกในการนำมาใช้สภาพ ในห้องเรียนต้องให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ควรจัด ให้เป็นระเบียบ สะอาด มีความเหมาะสมที่ตั้งของโรงเรียน ตลอดจนการปลูกต้นไม้ประดับ เพื่อเป็น การเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความร่วมมือร่วมใจในสมาชิกของโรงเรียน ทางด้านการระดมความคิด การก่อสร้าง การตกแต่ง ตลอดจนจนถึงการบำรุงรักษา เพื่อใช้ เป็นศูนย์ รวมแห่งจิตใจของมวลสมาชิก อันเนื่องการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่นั้นควรจัดให้มีปริมาณ และคุณภาพเพียงพอเหมาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงเป็นสิ่ง สำคัญอย่างยิ่งตลอดถึงเป็นการก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งจะส่งเสริม พัฒนาการของผู้เรียนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จากที่ กล่าวมา โรงเรียนนอกจากจะอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานทางการศึกษา แล้วยังมีส่วนช่วย เสริมสร้างความเจริญงอกงามด้านร่างกาย จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญาของ ผู้เรียนเป็นอย่างมาก การกำหนดแผนผังอาคาร การจัดบริเวณและการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้ตอบสนองการเรียนรู้ และการพัฒนาของเด็กโดยหลักการแล้วจะไม่นิยม การวางรูปแบบตายตัว มีการเปลี่ยนแปลงทาง รูปทรง ขนาดทรวดทรง เพื่อประโยชน์ ด้านการเรียนการสอน และการปรับ ให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม หากผู้เรียนได้พบเห็นสภาพบรรยากาศ อันดีงาม จะเป็นการกระตุ้น ทางสติปัญญา เสริมพัฒนาการทางสุนทรีย์และความซาบซึ้งในความงาม เมื่อเติบโตก็จะสามารถ สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมทางสังคมได้โดยอาศัยประสบการณ์ ในอดีตซึ่งส่วนใหญ่ได้มาจาก โรงเรียนในช่วงการพัฒนาคณิตภาพ การจัดสภาพห้องเรียนในลักษณะนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลง สภาพของสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ นั่นเอง

พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 16) ได้กล่าวถึงหลักการจัดอาคารสถานที่การจัดบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียน อาคารประกอบ ให้มีความสดชื่น ร่มเงา เหมาะสมกับการเรียนรู้ ประโยชน์ใช้สอยพัฒนาการของเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญา และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระเบียบ สะอาด ปลอดภัยอย่างเหมาะสมเอาไว้ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบันศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการฝึกงาน พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล

2. การวางผังบริเวณปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลมเพื่อการรับแสงสว่างและป้องกันเสียงรบกวน

3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทำทางเดินเท้าที่มีหรือไม่มีหลังคาเชื่อมระหว่างอาคารต่าง ๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยหรือพันธุ์ไม้พุ่มดอก

4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสดชื่นและร่มเงาแก่ผู้เรียนหรือนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้มีระบบการกำจัดขยะเปียกขยะแห้งให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การทำปุ๋ยหมัก

นิรันดร์ จันมี (2559, หน้า 19) สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่นั้น มีส่วนสำคัญที่จะอำนวยความสะดวก ทั้งในด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอน แล้วยังมีส่วนช่วยในด้านการเสริมทักษะพัฒนาการ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ของผู้เรียนได้อย่างมาก โรงเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ได้ดี มีห้องเรียนสะอาด จัดที่นั่งได้อย่างเหมาะสม มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น มีสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีมุมเสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า มีสถานที่เล่นกีฬาหรือที่พักผ่อนหย่อนใจในยามว่างเรียน มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีโรงอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ จะตอบสนองให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ พัฒนาความรู้สึกรักคิด พัฒนาจิตใจ เรียนรู้ได้ อย่างมีความสุข

ณัฐวดี หุมสิน (2560, หน้า 25) สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดห้องเรียนเป็นระเบียบ เรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อต่อประโยชน์ใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดห้องของผู้สอน และผู้เรียนรวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ภายนอกและภายในห้องเรียนและสิ่งปลูกสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม ห้องเรียน ห้องสมุด

ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วมที่มีการดูแลทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา เครื่องเล่นสนามที่พักผ่อนควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยมีความเหมาะสมกับที่ตั้งของโรงเรียน ความปลอดภัยในสนามเด็กเล่น และบริเวณโรงเรียน ตลอดถึงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่น สวยงาม ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งทั้งในเรื่องของการระดมความคิด การลงมือทำ ตลอดจนจนถึงการบำรุงรักษาเพื่อให้เป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจของสมาชิกในโรงเรียน เมื่อผู้เรียนได้สัมผัสบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดีแล้ว ก็จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุขและเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสำหรับชุมชน และประเทศชาติต่อไป

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียนที่เป็นส่วนสำคัญมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของครูและผู้เรียน วัตถุประสงค์สิ่งก่อสร้างที่มีในโรงเรียน เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โรงอาหาร ห้องน้ำ สนามกีฬาและสนามเด็กเล่น เป็นต้น การจัดสิ่งเหล่านี้ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ให้พอเพียงกับความต้องการของผู้เรียนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม เอื้อต่อการใช้สอยจะทำให้เกิดประโยชน์และโรงเรียนจะมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามีผู้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

Astin (1985, pp. 147-150) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้และทักษะแนวคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดให้ปรากฏในตัวผู้เรียนกระบวนการดังกล่าวอาจรวมถึงวิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน คือ การจัดห้องเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน คุณภาพของครูผู้สอน วิธีการสอน หลักสูตร เจตคติที่ของครูผู้สอน ต่อวิชาที่สอน

Ziegenfuss (2010, p.103) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง “สภาพแวดล้อมการเรียนรู้” ที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว หากไม่ตระหนักให้ความสำคัญ และเตรียมความพร้อมรับมือกับมัน จะทำให้ไม่ว่าการเรียนหรือการดำรงชีวิตต้องเจอกับอุปสรรคอย่างแน่นอน นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะมีเรื่องของ “เทคโนโลยี” เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก ดังเช่นในประเทศ สหรัฐอเมริกาที่ระบบการเรียนการสอนมีแนวโน้มในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้า

มาใช้ในการประกอบอาชีพให้ได้ ซึ่งจากทัศนะข้างต้นยังสามารถสนับสนุนได้จากบทความใน อินเทอร์เน็ตชื่อเรื่อง “21st Century learning environments” ที่ว่าในโลกที่มีการเชื่อมโยงกันและมี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดังเช่นปัจจุบัน สภาพแวดล้อม การเรียนรู้จะเป็นแบบเสมือนจริง ออนไลน์การเรียนทางไกลโดยในอนาคตอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้ห้องเรียนเป็นสถานที่สำหรับการ เรียนรู้ก็ได้ การเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้น ถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการสอนการควรรู้ เทคโนโลยีมาใช้ในวิธีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โรงเรียนต้องมีการเตรียมตัวหลาย ประการ เช่น การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีของตัวครูผู้สอนเอง หรือการวางใจให้มีผู้ ประสานงาน และให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีของโรงเรียน สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานมี อชีพภายนอก เพื่อเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ผสมผสานกับการเรียนการสอนของผู้เรียน การสร้างที่ เก็บเนื้อหา หรือบทเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือสร้างอาคารที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน เทคโนโลยีที่ทันสมัย ใช้อย่างครบครัน เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนทางวิชาชีพ แก่ผู้เรียน

ชเนศ เจริญทรัพย์ (2557, หน้า 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคน ไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและมี วัฒนธรรมที่ดีในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและพัฒนาการ ของผู้เรียนเน้นฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ใน ชีวิตประจำวันนอกจากนี้การปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม การจัด บรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพื่อมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียน เป็นคนคิดเก่ง และมีความสุข ครู การเรียนการสอนที่ดีนั้นควรมีความเป็นพลวัต คือ มีการ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้รูปแบบเทคนิค วิธีการ เป็นต้น

ชุตินา นิสังกาศ (2559, หน้า 23) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน หมายถึง ลักษณะใดๆ ก็ตามของโรงเรียนเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพอันมี อิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนนักศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งเป็นรูปธรรมและ นามธรรม ทั้งที่มีขึ้นเองตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดการ เรียน การจัดห้องเรียน แสงสว่าง สี เสียง ตลอดจนจนถึงการติดตั้งหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นแต่งการวางการ

ติดตั้งอุปกรณ์เฟอร์นิเจอร์ และลักษณะของสถานที่ที่ใช้เรียน เพื่อโน้มน้าวความรู้สึกของผู้เรียนให้พอใจที่จะเรียนและอยากเรียนโดยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน

พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 18) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น การจัดการเรียนการสอน การศึกษาเป็นรายบุคคลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ การเรียนแบบร่วมมือ และการสอนแบบบูรณาการ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ

ฉัฐวดี หุมสิน (2560, หน้า 31) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะ ค่านิยมของผู้เรียน ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนมีองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ละเอียดอ่อน และมีความสำคัญเท่าเทียมกับเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ การเรียน ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ และตรงกับคุณลักษณะของผู้เรียน การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนนั้น คือ บรรยากาศ ที่ยกย่องหรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนให้มีความรู้สึกร่วมสมัย จัดช่องว่างระหว่างกันและกันให้ความเป็นอิสระและใช้ความสามารถของผู้เรียนมาเป็นประโยชน์ ในการฝึกอบรมทำที่ และพฤติกรรมของผู้สอนจะต้องแสดงออกว่าผู้สอนมีความปรารถนาคอยอง และนับถือสนใจปัญหา ของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่าความต้องการของผู้สอน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การสร้างบรรยากาศในการเรียน กระบวนการสอน ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถ ให้ผู้เรียนได้ความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เพื่อมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนคิดค้นเก่ง และมีความสุข การเรียนการสอนที่ดีนั้นควรมีความเป็นพลวัตร คือ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้รูปแบบเทคนิค วิธีการ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ อย่างถูกต้องและเหมาะสม จากการเรียนรู้อย่างเดียวนำมาเป็นการเรียนรู้ด้วยการกระทำจนเกิดทักษะ และกิจนิสัยที่มั่นคง

3. ด้านวิชาการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ พบว่ามีผู้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการดังต่อไปนี้

Astin (1985, pp. 147-150) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

พรนิพา สง่ามั่งคอง (2554, หน้า 32) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านวิชาการของโรงเรียนนั้นครอบคลุมไปถึงการดำเนินงานด้านหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การจัดดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน การนิเทศการศึกษา การวางแผน และ กำหนดวิธีการปฏิบัติงาน การดำเนินงานส่งเสริมการสอนและการประชุมอบรมทางวิชาการ ดังนั้น งานวิชาการจึงเป็นงานที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ การสนับสนุนงานวิชาการที่สำคัญ ได้แก่ งานนิเทศการสอนการวัดผลและประเมินผล การศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้งานวิชาการของโรงเรียนดำเนินไปสู่ เป้าหมายได้อย่างราบรื่นมีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการด้าน ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างครูกับผู้เรียนอาจสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางวิชาการด้าน ความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างครูกับผู้เรียนนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ถ้าหากครูกับ ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพราะอาจารย์ จะเป็นผู้ให้แนวทางและคำปรึกษา ตลอดจนเป็นผู้กระตุ้นสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงความสามารถ ออกมาอย่างเต็มที่ไปสู่การเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้นและก่อให้เกิดความรู้ลึกซึ้งเชื่อมั่น และ ใฝ่ใฝ่ใจกัน

สุภาพร เลียงเคราะห์ (2556, หน้า 55) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศ ในการเรียนการสอน ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมด้านวิชาการประกอบด้วย การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ รวมทั้งสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจบทเรียนได้ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอน เป็น องค์ประกอบที่สำคัญอย่างมาก ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการสอนอีกประการหนึ่งที่ทำให้การสอนเกิดประสิทธิผล คือ อุปกรณ์การสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้และพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ และใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตต่อไป

พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 19) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานด้านหลักสูตรงานส่งเสริมการสอน การวัดและการประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมาตรฐานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

พิมพ์วิภา ทายประโคน (2560, หน้า 19) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ เป็นการ จัดที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใสน่าเรียนรู้ สอนสนุก เรียนสนุก ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์กับครูมากขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานด้านหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การจัดดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียน การนิเทศการศึกษา การวางแผน และกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน การดำเนินงานส่งเสริมการสอนและการประชุมอบรมทางวิชาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล และเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ครูต้องเป็นผู้เร่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และรวมไปถึงการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการส่งเสริมสุขภาพ พบว่ามีผู้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการส่งเสริมสุขภาพดังต่อไปนี้

Astin (1985, pp. 147-150) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต และสุขภาพทางสังคม

จุฑามาศ ประเสริฐสุข (2550, หน้า 43-44) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อมด้านสุขภาพมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในโรงเรียนที่จะต้องจัดให้มีขึ้น และมีการบริหารจัดการที่ดีมีระเบียบแบบแผนทางพระพุทธศาสนาถือว่า ความไม่มีโรคเป็นลาภอย่างยิ่ง ดังนั้นสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงควรจัดให้ถูกสุขลักษณะ เพราะเป็นองค์ประกอบของโรงเรียนด้านกายภาพ สังคมและอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อสุขภาพและการเรียนการสอน การดูแลสุขภาพของผู้เรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข/ พยาบาล/ ครูอนามัยมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้จัดการกับปัญหาของตนเองตามขีดความสามารถที่มีอยู่ของเด็กแต่

ละวัย และจัดให้มีบริการทางด้านสุขศึกษาควบคู่กัน ไปทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขและมีสุขภาพดีต่อไปในอนาคต

สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (2554, หน้า 19) สภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง กรอบความคิดระบบสุขภาพแห่งชาติในเรื่อง ปรัชญา เจตนารมณ์ และหลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การมีสุขภาพดี คือ การมีสุขภาพที่สมบูรณ์ และเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุลทั้งมิติจิตวิญญาณ (มโนธรรม) ทางสังคม ทางกาย และทางจิต สุขภาพมิได้ หมายถึง เฉพาะการไม่พิการ ไม่มีโรคเท่านั้น การมีสุขภาพดีจึงถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิตและสังคม สุขภาพจึงควรเป็นทั้งอุดมการณ์และเป็นสมบัติของชาติ

2. สุขภาพต้องเป็นไปเพื่อคนทั้งมวล (Health for all) และคนทั้งมวลต้องร่วมสร้างสุขภาพ (All for health)

3. คนทั้งมวลจะมีสุขภาพได้ต้องมีระบบสุขภาพที่ดี การปฏิรูประบบสุขภาพคือการร่วมสร้างสุขภาพที่พึงประสงค์ของสังคมไทย

4. ระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ต้องเป็นระบบที่มีศีลธรรมมีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความชอบธรรม และมีความสมานฉันท์ มีโครงสร้างครบและทำงานเชื่อมโยงกันอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เป็นระบบที่มีปัญญาเป็นพื้นฐานสามารถเรียนรู้และปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง

พิมวิภา ทายประ โคน (2560, หน้า 21) สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต สุขภาพทางสังคม และสุขภาพทางศีลธรรม

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิตใจ สุขภาพทางสังคมและสุขภาพอารมณ์ ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลต่อสุขภาพและการเรียนการสอน การดูแลสุขภาพของผู้เรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข/ พยาบาล/ ครูอนามัยมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้จัดการกับปัญหาของตนเองตามขีดความสามารถที่มีอยู่ของผู้เรียนแต่ละวัย และจัดให้มีบริการทางด้านสุขศึกษาควบคู่กันไป

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ครั้งนี้ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

เพศ

จากงานวิจัยของสักรินทร์ บุญกว้าง (2551, หน้า 58 – 60) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ครูปฏิบัติการสอนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม รายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ของบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับนิรันดร์ จันมี (2559, หน้า 64) กล่าวว่า บุคลิกภาพและอุปนิสัยของผู้เรียนเพศชายและผู้เรียนเพศหญิงมีความแตกต่างกัน โดยธรรมชาติผู้เรียนเพศชายส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพและอุปนิสัยรักพวกพ้อง มีความรอบคอบน้อย ชอบอิสระ กิริยามารยาทไม่ค่อยเรียบร้อย ส่วนผู้เรียนเพศหญิงมีบุคลิกภาพและอุปนิสัยเรียบร้อย มีความรอบคอบ คิดมาก และมีความสามารถในการรับรู้ที่ดีกว่าผู้เรียนเพศชายเมื่ออยู่ในวัยเดียวกัน (ญาดารัตน์ บุญประดับ, 2559, หน้า 32) กล่าวว่า เพศ มีผลต่อการบริหารงาน ทั้งนี้เพราะเพศชายและเพศหญิงสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้เท่าเทียมกัน แต่ทัศนคติความสนใจของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน

ประสบการณ์การทำงาน

จากผลวิจัยของ รุ่งนภา คนเล (2553, หน้า 52 – 53) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า จากการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ญาดารัตน์ บุญประดับ (2559, หน้า 32) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ การบริหารงานอาคารสถานที่โดยใช้กิจกรรม 5ส ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอลดง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและด้านสะอาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แตกต่างกับ อารียา สตารัตน์ (2556, หน้า 77) ได้จัดการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างก็มีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนใน

สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตราชเทวี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขนาดของโรงเรียน

จากผลการวิจัยของ ฉิศภา ฦภาสัณัฐ (2558, หน้า 60) ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อม สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ส่วนการ เปรียบเทียบรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน 5 ด้าน มีความแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านปฏิสัมพันธ์ ของบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการ ปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสุรพล สุภรตรีทิเทศ (2551, หน้า 132) ได้ทำการ เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง มีการปฏิบัติมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วินัย ศรีจันทิก (2550, หน้า 158) ที่ได้เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมและ รายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของ โรงเรียนมีอิทธิพลต่อปัญหาสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดเพศ ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดของโรงเรียน เป็นตัวแปรต้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลบางส่วนจากงานวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน ทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ได้รวบรวม นำเสนอ ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

พรพิไล ชาญพนา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียน ในอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบ สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศของครูผู้สอน และประสบการณ์การทำงานของครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิรันดร์ จันทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้านคลองพร้าวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้านคลองพร้าวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน ตามลำดับ และปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้านคลองพร้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุตินา นิสังกาศ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหารและด้านการจัดการศึกษา และความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมพ์วิภา ทายประโคน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกายภาพ ด้านการบริหารจัดการ และด้านวิชาการ และผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และจำแนกตามระดับชั้นที่สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐวดี หุมสิน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อม

ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวม และรายด้าน ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน และด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Thornton (1977, p.145-A) ได้ศึกษาถึงเรื่อง การออกแบบก่อสร้างและการวางผังโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้สอย โดยศึกษาจากโรงเรียนในรัฐอินเดียนำผลการวิจัยสรุปว่า การออกแบบอาคารเรียนจะต้องคำนึงถึงความสะดวกของการใช้ประโยชน์หลาย ๆ อย่างในราคาที่เหมาะสม เจ้าหน้าที่โรงเรียนมีความรับผิดชอบด้านอาคารสถานที่ที่จะต้องพิจารณาและคำนึงถึงการก่อสร้าง การออกแบบกระบวนการก่อสร้าง ตลอดจนการทำสัญญา การประกวดราคาและต้องระวังมิให้ผู้รับจ้างใช้วัสดุก่อสร้างที่มีคุณภาพต่ำ หรือใช้วัสดุอย่างอื่นแทน ซึ่งต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด รวมถึงการพิจารณาคุณสมบัติของผู้รับจ้างก่อนที่จะมีการประกวดราคา

Becker (2000, p. 4556-A) ได้ศึกษาผลการใช้ประสบการณ์นอกห้องเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนระดับ 6 จะมีนัยสำคัญหรือไม่ระหว่างเด็กที่เรียนโดยใช้ประสบการณ์นอกห้องเรียนและการเรียนในห้องเรียนกับผู้เรียนที่เรียนปกติในห้องอย่างเดียว โดยมีการทดลองความคิดรวบยอด 5 ประการ คือ สิ่งแวดล้อม ความเป็นอิสระ การสงวนทรัพยากรธรรมชาติ มลภาวะ ผลกระทบของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม จากการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญในสองประเด็น คือ การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญระหว่างเด็กผู้ชายในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างเด็กชายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในความคิดรวบยอดสองประเด็น คือ มลภาวะและผลกระทบของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม

Leung (2002, p. 185-A) ได้ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีต่อองค์กร โรงเรียน และพยายามหาข้อจำกัดสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีต่อสุขอนามัยขององค์กร โรงเรียนการ เก็บข้อมูลเก็บรวบรวมจากครู จำนวน 1,199 คน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการช่วยเหลือ จำนวน 49 คน จากแนวคิดข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนหลังการวิเคราะห์หิวภัยแล้วปัจจัย ข้อจำกัดภายนอก 8 ปัจจัยเดิม ซ้ำซ้อนกันเหลือเพียง 5 ปัจจัย คือ นโยบายการให้ทุนอุดหนุนค่านิยม ประชากรศาสตร์ และสิ่งที่เข้ามาใหม่ สำหรับเครื่องมือวัดอนามัยขององค์กร โรงเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาฉบับใหม่ หลังการวิเคราะห์ปัจจัยแล้ว ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียนเดิมที่มี 7 ด้าน ได้พัฒนาขึ้นมาเป็น 8 ด้าน คือ ขอบเขตการขยายภาวะผู้นำของเพื่อนร่วมงานการสนับสนุนทาง ทรัพยากร ความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม ภารกิจและกำลังใจของบุคลากรการเรียนรู้ที่ปรับตัวได้ และการเน้นทางวิชาการ ผลการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนข้อโต้แย้งที่ว่าข้อจำกัดของสภาพแวดล้อม ภายนอก ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยขององค์กร โรงเรียน ผลของปัจจัยข้อจำกัดที่มีต่อสุขภาพอนามัย ขององค์กร โรงเรียนตามลำดับอำนาจพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ ยกเว้นสิ่งแวดล้อมใหม่ ได้แก่ นโยบาย การให้ทุนอุดหนุน ค่านิยมและประชากรศาสตร์ และผลก็สนับสนุนสมมติฐานที่ว่าโรงเรียนที่มี สุขภาพอนามัยดี รับรู้ข้อจำกัดว่ามีน้อยส่วน โรงเรียนที่มีสุขอนามัยไม่ดีรับรู้ข้อจำกัดว่ามีมาก

Marsden (2006, p. 116 – A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ในด้านความปลอดภัยทางสิ่งแวดล้อม และความมีระเบียบของเด็ยกายจนใน โรงเรียนทางทิศใต้ ของแคลิฟอร์เนีย โดยทำการเก็บตัวอย่างในกลุ่มผู้เรียนจำนวน 256 คน ใน 10 โรงเรียน ซึ่งพบว่า สิ่ง อำนาจความสะดวกในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ความสะดวกในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ กันกับความสำเร็จของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ ทางลบกับความสำเร็จของผู้เรียน แต่พฤติกรรมของผู้เรียนที่ยากจน มีบทบาทที่สำคัญในการ สนับสนุนในการรักษาระเบียบวินัยอย่างดี

Uline (2008, p. 55-57) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของอาคารสถานที่ใน โรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศโรงเรียน โดยมุ่งไปที่ความคิดเห็นของ ครูต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น อายุของอาคารสถานที่ หรือการวัดปริมาณของแสงหรือเสียง ยูไลน์สำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณภาพของ โรงเรียน การสนับสนุนด้านทรัพยากร บรรยากาศโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและสถานภาพทางสังคม ในส่วนที่เกี่ยวกับบรรยากาศ โรงเรียน ยูไลน์ได้ศึกษาบรรยากาศโรงเรียนใน 4 ปัจจัย คือ เกณฑ์ด้านวิชาการการมีส่วนร่วมของ ชุมชนความเป็นมืออาชีพของครู และภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษา ซึ่งช่วยสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ และมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนจึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน ทั้งเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนรู้ นอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนควรจัดให้ถูกสุขลักษณะ มีความสะอาด มีความปลอดภัย จากอุบัติเหตุ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม การพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ดีย่อมมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความพอใจและศึกษาในสถานศึกษานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยมีรายละเอียดการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับประชากรกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1-2

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,162 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่างบุคคลากร จำนวน 291 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างดัง ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก (จำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 1-499 คน)	60	15
ขนาดกลาง (จำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน)	193	49
ขนาดใหญ่ (จำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน)	217	54
ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 2,500 ขึ้นไป)	692	173
รวม	1,162	291

กลุ่มที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยะของ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ขนาด โรงเรียนขนาดโรงเรียนละ 2 ท่าน รวมจำนวน 8 ท่าน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งประกอบด้วย

1. โรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.1 ผู้บริหาร 1 ท่าน
 - 1.2 บุคลากรผู้ทำหน้าที่ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน 1 ท่าน
2. โรงเรียนขนาดกลาง
 - 2.1 ผู้บริหาร 1 ท่าน
 - 2.2 บุคลากรผู้ทำหน้าที่ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน 1 ท่าน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่
 - 3.1 ผู้บริหาร 1 ท่าน
 - 3.2 บุคลากรผู้ทำหน้าที่ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน 1 ท่าน
4. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
 - 4.1 ผู้บริหาร 1 ท่าน
 - 4.2 บุคลากรผู้ทำหน้าที่ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน 1 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างเครื่องมือเป็น 2 แบบ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนจากแนวคิดของ Astin (1985, pp. 147-150) พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 7-8) กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 13- 14) ฉัฐวดี หุมสิน (2560, หน้า 6) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 64 – 82) จึงได้ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ทั้งหมด 35 ข้อ ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านวิชาการ	จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยเรียงคะแนนจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert, 1967, p.128) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวิชาการ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้การวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน

2. วิเคราะห์เนื้อหาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อบ่งชี้สภาพแวดล้อมทางการเรียนจากแนวคิดของ Astin (1985, pp. 147-150) พรพิไล ชาญพนา (2559, หน้า 7-8) กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 13- 14) ฉวีวดี หุมสิน (2560, หน้า 6) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 64 – 82) เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ได้ตรวจสอบเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน คือ

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณัฐฐา มาเชก	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ปั้นหุ่น	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3 ดร. เจตปรีชา ขำเสถียร	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเกาะสีชัง

เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหาความเหมาะสมและหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553, หน้า 67-69) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้คือ

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือตรงตามเนื่อนั้น แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรของโรงเรียนในจังหวัดชลบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้

5.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination Power) รายข้อ โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อระหว่าง .36 - .77

5.2 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .95

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์และใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. รวบรวมความหมายและข้อคำถามจากนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน
2. สร้างประเด็นการสัมภาษณ์
3. เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความชัดเจนและเหมาะสมของภาษา
4. จัดทำแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจำนวน 291 ฉบับ และได้เก็บแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับมา แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การเก็บรักษาความลับของข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมไฟล์แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้ข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์ที่มีรหัสผ่านของผู้วิจัยเท่านั้น ซึ่งมีระบบรักษาความปลอดภัยด้วยการเข้ารหัสผ่าน ผู้ไม่เกี่ยวข้องจะไม่สามารถเข้าถึงได้และจะทำลายไฟล์

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับมาหลังจากการเผยแพร่ผลการวิจัยแล้วเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อค้นพบของการศึกษา ซึ่งจะไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุถึงตัวผู้เข้าร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการในภาพรวมเท่านั้นซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ประการใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจัดทำข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยดำเนินการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2553, หน้า 22-25)

- 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอโดยวิธีบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับคำถามในการวิจัย และการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนโดยรวม และรายด้าน โดยใช้สถิติค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)
2. เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของ Fisher's Least Significant Difference (LSD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยะเวลาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวิชาการ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งแต่ละด้านจำแนกตามจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจและสามารถสื่อความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องตรงกัน ผู้วิจัยจึงขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติและอักษรย่อ เพื่อความสะดวกและความเข้าใจในการนำเสนอข้อมูล ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
$S.D.$	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t -distribution)
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจงแบบเอฟ (F -distribution)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of squares)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
MS	แทน	ผลรวมค่าความเบี่ยงเบนกำลังสองเฉลี่ย (Mean squares)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำผลการการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับให้สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาค้นคว้า โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม รายด้าน และรายชื่อ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี

สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	126	43.30
หญิง	165	56.70
รวม	291	100
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	102	35.05
อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี	107	36.77
มากกว่า 10 ปี	82	28.18
รวม	291	100
ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	15	5.15
ขนาดกลาง	49	16.84
ขนาดใหญ่	54	18.56
ขนาดใหญ่พิเศษ	173	59.45
รวม	291	100

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 และเป็นเพศชาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 36.77 เป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 35.05 และเป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.18 และเมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 59.45 เป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่

จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 18.56 เป็นบุคคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 16.84 และเป็นบุคคลากรในโรงเรียนเล็ก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.15

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม รายด้าน และรายข้อ

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	<i>n</i> = 291		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>S.D.</i>		
1. ด้านอาคารสถานที่	3.44	0.67	ปานกลาง	3
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.84	0.53	มาก	2
3. ด้านวิชาการ	3.90	0.50	มาก	1
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	3.39	0.48	ปานกลาง	4
รวม	3.64	0.40	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม อยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านอาคารสถานที่ ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านอาคารสถานที่	<i>n</i> = 291		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>S.D.</i>		
1. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีเพียงพอต่อความต้องการของครู และผู้เรียน	3.68	0.98	มาก	1
2. วัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีเพียงพอต่อจำนวนของผู้เรียน	3.49	0.96	ปานกลาง	2
3. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน	3.39	1.01	ปานกลาง	6
4. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีแสงสว่างเพียงพอ	3.46	0.99	ปานกลาง	4
5. สนามกีฬา ลานกิจกรรมภายในโรงเรียนมีเพียงพอต่อความต้องการของครู และผู้เรียน	3.36	1.06	ปานกลาง	9
6. ห้องสมุด ห้องสำหรับสืบค้นข้อมูลออนไลน์ มีความพร้อมสำหรับการใช้งานของผู้เรียน	3.38	1.08	ปานกลาง	7
7. สภาพแวดล้อม และบริเวณต่าง ๆ ในโรงเรียนมีความสะอาด และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.34	1.03	ปานกลาง	10
8. สภาพแวดล้อม และบริเวณต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียนมีความสะอาด ไม่เป็นมลพิษ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.49	1.04	ปานกลาง	3
9. อาคารเรียน และอาคารประกอบมีความแข็งแรงมั่นคง	3.42	1.02	ปานกลาง	5
10. การเดินทางระหว่างอาคารในบริเวณ โรงเรียนมีความสะดวกในการเดินทาง	3.37	1.04	ปานกลาง	8
รวม	3.44	0.66	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

1) ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีเพียงพอต่อความต้องการของครู และผู้เรียน 2) วัสดุอุปกรณ์ใน

ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีเพียงพอต่อจำนวนของผู้เรียน และ

3) สภาพแวดล้อม และบริเวณต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียนมีความสะอาด ไม่เป็นมลพิษ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยะของ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	<i>n</i> = 291		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>S.D.</i>		
1. การเรียนการสอน มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระและความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.75	0.75	มาก	9
2. การสนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.84	0.73	มาก	6
3. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนมีความเป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	3.80	0.77	มาก	7
4. การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย	3.76	0.76	มาก	8
5. สนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง	3.67	0.84	มาก	10
6. สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ	3.95	0.89	มาก	2
7. สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	3.85	0.98	มาก	5
8. สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.92	0.91	มาก	4
9. การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน	3.96	0.90	มาก	1
10. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนมีความเป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	3.94	.95	มาก	3
รวม	3.84	0.53	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 2) สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ และ 3) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนมีความเป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านวิชาการ โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านวิชาการ	<i>n</i> = 291		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>S.D.</i>		
1. การดำเนินงานด้านหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.98	0.85	มาก	1
2. การส่งเสริมการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.93	0.85	มาก	3
3. การวัดผล และประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.91	0.84	มาก	4
4. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.89	0.83	มาก	6
5. การส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน	3.89	0.84	มาก	7
6. การส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.95	0.80	มาก	2
7. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.80	0.96	มาก	9
8. การส่งเสริมด้านแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.90	0.89	มาก	5
9. การส่งเสริมสนับสนุนและบริการทางด้านวิชาการต่าง ๆ	3.84	0.95	มาก	8
รวม	3.90	0.50	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านวิชาการ โดยรวม และ รายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

1) การดำเนินงานด้านหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ 2) การส่งเสริมการใช้สื่อ และนวัตกรรมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และ 3) การส่งเสริมการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	<i>n</i> = 291		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>S.D.</i>		
1. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนใน การส่งเสริมสุขภาพทางกาย	3.24	0.66	ปานกลาง	6
2. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนใน การส่งเสริมสุขภาพทางจิต	3.32	0.94	ปานกลาง	4
3. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนใน การส่งเสริมสุขภาพทางสังคม	3.53	0.66	มาก	2
4. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนใน การส่งเสริมสุขภาพทางศีลธรรม	3.31	0.95	ปานกลาง	5
5. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนใน การส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย	3.55	0.67	มาก	1
6. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนใน การรักษาพยาบาลเบื้องต้น	3.45	1.01	ปานกลาง	3
รวม	3.40	0.49	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

1) การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย 2) การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพทางสังคม และ 3) การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	เพศชาย <i>n</i> = 126				เพศหญิง <i>n</i> = 165			
	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	4.02	0.39	มาก	1	2.99	0.46	ปานกลาง	4
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.82	0.49	มาก	3	3.86	0.56	มาก	2
3. ด้านวิชาการ	3.93	0.44	มาก	2	3.88	0.55	มาก	1
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	3.41	0.42	ปานกลาง	4	3.38	0.53	ปานกลาง	3
รวม	3.80	0.36	มาก		3.53	0.39	มาก	

จากตารางที่ 9 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน พบว่า

บุคลากรเพศชาย มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านวิชาการ และ 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

บุคลากรเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านการส่งเสริมสุขภาพตามลำดับ

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	n = 126		n = 165			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.02	0.39	2.99	0.46	20.17*	.00
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.82	0.49	3.86	0.56	-0.63	.53
3. ด้านวิชาการ	3.93	0.44	3.88	0.55	0.75	.45
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	3.41	0.42	3.38	0.53	0.66	.51
รวม	3.80	0.36	3.53	0.39	5.97*	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะของ จำแนกประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	น้อยกว่า 5 ปี n = 102					อยู่ระหว่าง 5 - 10 ปี n = 107					มากกว่า 10 ปี n = 82				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ			
1. ด้านอาคารสถานที่	3.42	0.65	ปานกลาง	3	3.44	0.66	ปานกลาง	3	3.45	0.71	ปานกลาง	3			
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.67	0.61	มาก	2	3.94	0.51	มาก	1	3.92	0.37	มาก	1			
3. ด้านวิชาการ	3.84	0.61	มาก	1	3.95	0.45	มาก	2	3.90	0.42	มาก	2			
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	3.35	0.54	ปานกลาง	4	3.41	0.46	ปานกลาง	4	3.42	0.45	ปานกลาง	4			
รวม	3.57	0.47	มาก		3.69	0.37	มาก		3.67	0.31	มาก				

จากตารางที่ 11 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะของ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านอาคารสถานที่ บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานอยู่ระหว่าง 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านวิชาการ และ 3) ด้านอาคารสถานที่ บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านวิชาการ และ 3) ด้านอาคารสถานที่

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกประเภทภาระงานการทำงาน โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.06	0.03	0.06	.94
	ภายในกลุ่ม	228	129.36	0.45		
	รวม	290	129.42			
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.68	2.34	8.79*	.00
	ภายในกลุ่ม	228	76.71	0.27		
	รวม	290	81.39			
3. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.58	0.29	1.13	.32
	ภายในกลุ่ม	228	72.99	0.25		
	รวม	290	73.57			
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.17	0.70	.49
	ภายในกลุ่ม	228	68.56	0.24		
	รวม	290	68.89			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	2.60	.08
	ภายในกลุ่ม	228	45.71	0.56		
	รวม	290	46.53			

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนก

ตามประสพการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ประสพการณ์การทำงาน	\bar{X}	ประสพการณ์การทำงาน		
		น้อยกว่า 5 ปี	อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.67	3.94	3.93
น้อยกว่า 5 ปี	3.67		.27*	.26*
อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี	3.94			.02
มากกว่า 10 ปี	3.93			

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ครูที่มีประสพการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มากกว่าครูที่มีประสพการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสพการณ์การทำงานสูงกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มากกว่าครูที่มีประสพการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะของ จำนวนขนาดของโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ						
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ	\bar{X}	S.D.	อันดับ				
			$n = 15$			$n = 49$			$n = 54$			$n = 173$				
1. ด้านอาคารสถานที่	3.63	0.58	มาก	3	3.28	0.66	ปานกลาง	4	3.46	0.61	ปานกลาง	4	3.46	0.69	ปานกลาง	3
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.64	0.42	มาก	2	3.63	0.48	มาก	1	3.87	0.46	มาก	2	3.91	0.55	มาก	2
3. ด้านวิชาการ	3.69	0.43	มาก	1	3.55	0.47	มาก	2	3.88	0.56	มาก	1	4.02	0.45	มาก	1
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	3.36	0.48	มาก	4	3.31	0.45	ปานกลาง	3	3.49	0.45	ปานกลาง	3	3.39	0.51	ปานกลาง	4
รวม	3.58	0.40	มาก		3.44	0.43	ปานกลาง		3.68	0.36	มาก		3.70	0.39	มาก	

จากตารางที่ 14 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะของจำนวนขนาดของโรงเรียน พบว่า

บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านอาคารสถานที่ ตามลำดับ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านวิชาการ และ 3) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ตามลำดับ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ตามลำดับ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน เรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านอาคารสถานที่ ตามลำดับ

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกขนาดของโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	1.89	0.63	1.42	.24
	ภายในกลุ่ม	287	127.53	0.44		
	รวม	290	129.42			
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.74	1.25	4.61*	.04
	ภายในกลุ่ม	287	77.65	0.27		
	รวม	290	81.39			
3. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.17	3.06	13.62*	.00
	ภายในกลุ่ม	287	64.40	0.22		
	รวม	290	73.57			
4. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.90	0.30	1.26	.29
	ภายในกลุ่ม	287	67.99	0.24		
	รวม	290	68.89			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.58	0.86	5.61*	.01
	ภายในกลุ่ม	287	43.957	0.15		
	รวม	290	46.53			

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้น โดยรวมและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดของโรงเรียน			
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.58	3.44	3.68	3.69
ขนาดเล็ก	3.58		0.14	0.09	0.11
ขนาดกลาง	3.44			0.23*	0.25*
ขนาดใหญ่	3.68				0.02
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.69				

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ กล่าวคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนคู่อื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ขนาดของโรงเรียน	ขนาดของโรงเรียน				
	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.64	3.63	3.87	3.91
ขนาดเล็ก	3.64		0.01	0.23	0.27
ขนาดกลาง	3.63			0.24*	0.28*
ขนาดใหญ่	3.87				0.04
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.91				

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ กล่าวคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนคู่อื่นแตกต่างอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านวิชาการ

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดของโรงเรียน			
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.69	3.55	3.88	4.02
ขนาดเล็ก	3.69		0.14	0.19	0.33*
ขนาดกลาง	3.55			0.32*	0.47*
ขนาดใหญ่	3.88				0.14
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.02				

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านวิชาการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ กล่าวคือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนคู่อื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 8 คน กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal interview) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยนำเสนอด้วยการบรรยายตามหัวข้อที่สัมภาษณ์ได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

“เพิ่มพื้นที่สีเขียว พื้นที่อ่านหนังสือ หลังคากันแดดในที่โล่งแจ้ง ปรับปรุงและพัฒนาให้ดูใหม่เสมอ โดยการทาสีใหม่ ซ่อมแซมฝ้า ผังและเพดานที่เริ่มมีการลอก ร่อน ของปูนและสี เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อผู้เรียน และมีสภาพเหมาะสมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2568)

“อยากให้จัดห้องเรียนแบบเรียงลำดับชั้นใกล้กัน ห้องน้ำของครูผู้เรียนมีความสะอาด เพิ่มไฟส่องสว่างในบริเวณต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรมในยามเย็น เช่น การฝึกซ้อมกีฬา การฝึกซ้อมการแสดง และมีการซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ อยู่เสมอเพื่อให้เกิดความปลอดภัย และมีสภาพเหมาะสมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2568)

“ควรพัฒนาอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมให้ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ตลอดเวลา ต้องมีการเพิ่มอาคารเรียนเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เรียนในอนาคต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2568)

“ควรพัฒนาภูมิทัศน์ อาคารเรียน อาคารประกอบ โรงอาหาร ห้องเรียน ห้องสุขา การจราจร ความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วย เสริมสร้างความเจริญงอกงาม ทางร่างกายและจิตใจของผู้เรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2568)

“อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกและสร้างการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียนเป็นอย่างดี ดังนั้นควรพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้มีความ พร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรม ต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ อย่างมีความสุข ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายและความสำเร็จในชีวิต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2568)

“แนวพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่ควรเน้นการปรับปรุงอาคาร เรียนให้ปลอดภัย แข็งแรง และสะอาด พร้อมจัดให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เหมาะสม ควรจัดพื้นที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้แบบหลากหลาย ทั้งในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน รวมถึงการ ออกแบบทุกคนเข้าถึงได้ และเสริมสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างแท้จริง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2568)

“ควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยอาคาร สถานที่แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ภูมิทัศน์ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง ควร ได้รับการปรับปรุง ซ่อมแซม ให้เหมาะสม มีสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา ผู้เรียนมีความสุข และปลอดภัยในขณะที่ อยู่ที่โรงเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2568)

“ควรปรับปรุงพัฒนาด้านอาคารเรียนให้มีสภาพพร้อมใช้งานและสวยงามดูใหม่อยู่เสมอ ตลอดจนจนถึงการบำรุงรักษา ให้มีสภาพใช้งานได้ตามปกติทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิด ประสิทธิภาพ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2568)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านมีความเห็นว่าแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ะของ ด้านอาคารสถานที่ ควรพัฒนาอาคารสถานที่ให้มีความสะอาด จัดที่นั่งได้อย่างเหมาะสม มีสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีมุมเสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้า มีสถานที่เล่นกีฬา หรือที่พักผ่อนหย่อนใจในยามว่างจากการเรียน มีห้องสุขาที่สะอาด ถูก สุขลักษณะจะตอบสนองให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ พัฒนาความรู้สึกรักคิด พัฒนาจิตใจ เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และเต็มศักยภาพ

2. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ะของ

“ควรอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนกล่าวคือเป็นผู้กระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และ ค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นสาระ ความรู้ ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การ เรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2568)

“การจัดสภาพแวดล้อมของกิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือเอื้อให้ ผู้เรียนได้รับความรู้ และทักษะจากการปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ โดยสถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียน ควรมีรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2568)

“ควรสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่าง ราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยเสริมสร้างความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน ส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเติบโตไปพร้อมกัน ทำให้บรรยากาศในการ เรียนการสอนมีประสิทธิผลมากขึ้น สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับ ผู้เรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2568)

“ควรพัฒนาให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดต่าง ๆ ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถจัดเวทีให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงศักยภาพของตัวเองได้อย่างอิสระ และเต็มที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนเป็นคนเสนอกิจกรรมและให้ผู้เรียนเป็นคนดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ความคิดความสามารถอย่างเต็มที่”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2568)

“ควรจัดแหล่งเรียนรู้ เช่น บอร์ดความรู้ ควรมีการเพิ่มบอร์ดความรู้ให้กับผู้เรียน โดยอาจมอบหมายในรายวิชาให้ผู้เรียนสืบค้นจากบอร์ดความรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ (บอร์ดความรู้) ได้จริง หรือสื่อการจัดการเรียนรู้ควรสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจ เสริมสร้างความรู้และทักษะเพิ่มเติมให้ผู้เรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2568)

“การพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรให้ความสำคัญต่อจุดประสงค์และกลยุทธ์ของการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีระบบเพื่อให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และได้สร้างองค์ความรู้ใหม่”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2568)

“การพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอนควรจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้ครูและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลในห้องเรียน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนรู้ และขยายโอกาสการเรียนรู้แบบไร้พรมแดน พร้อมพัฒนาทักษะดิจิทัลทั้งครูและผู้เรียนควบคู่กัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2568)

“ส่งเสริมการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอน โดยนำแนวคิดการเรียนรู้ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย พร้อมทั้งสร้างพื้นที่นวัตกรรม เช่น ห้องสร้างสรรค์ หรือห้องเรียนอัจฉริยะ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2568)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านมีความเห็นว่าแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระวัง ด้านการจัดการเรียนการสอนควรพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ เช่น การจัดมุมนั่งอ่าน การตั้งโต๊ะกลุ่มย่อย หรือพื้นที่จัดแสดงผลงานของผู้เรียน พื้นที่เรียนรู้ควรมีความทันสมัย เปิดกว้าง และสามารถปรับเปลี่ยนตามกิจกรรมการเรียนรู้ได้ เพื่อรองรับการเรียนรู้แบบ Active Learning และการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง ลดความตึงเครียด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนและครูในทุกกระบวนการ

3. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระวัง

“ควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส นำเรียนรู้ สอนสนุก เรียนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความกลัว หวาดผวา วิตกกังวล”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2568)

“ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปัจจุบัน เน้นการบูรณาการความรู้หลายแขนง และเพิ่มเนื้อหาที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2568)

“ควรจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัล และฐานข้อมูลออนไลน์ เพิ่มแหล่งค้นคว้าและมุมวิชาการในโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรักการอ่าน รักการค้นคว้า และพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2568)

“ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของโลกยุคใหม่ โดยเน้นการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่าน โครงการงาน การเรียนรู้เชิงรุก และการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุดออนไลน์ สื่อดิจิทัล และการสืบค้นข้อมูล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพตามความสนใจและความถนัดได้อย่างเต็มที่”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2568)

“ควรปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวโน้มการศึกษาในปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียน รวมถึงการบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรให้ครอบคลุมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2568)

“โรงเรียนควรมีการพัฒนาการประชาสัมพันธ์วิชาการ และกระจายความรู้ด้านวิชาการต่าง ๆ เป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม เช่น ข้อมูลการศึกษาต่อ ข้อมูลอาชีพ และแนวทางการปฏิบัติงานต่าง ๆ ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2568)

“ควรใช้เทคโนโลยีการศึกษา และสื่อดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การใช้แอปพลิเคชันการศึกษา เครื่องมือออนไลน์ ซึ่งสามารถเพิ่มการเข้าถึงการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2568)

“สภาพแวดล้อมด้านวิชาการควรส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและบริบทของผู้เรียน โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย จัดอบรมครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2568)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านมีความเห็นว่าแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านวิชาการ ควรพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการในโรงเรียน ควรมุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวา และปลอดภัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรักในการเรียนรู้และกล้าแสดงออก ครูควรมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนเองกับผู้เรียน เพื่อจัดความกลัวและความกังวลออกจากห้องเรียน นอกจากนี้ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัย โดยเน้นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ก็เป็นสิ่งสำคัญ โรงเรียนควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งสื่อดิจิทัล ห้องสมุดออนไลน์ และแหล่งข้อมูลวิชาการอื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของครูอย่างต่อเนื่อง และกำกับติดตามการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียนอย่างยั่งยืน

4. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

“ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี โดยการจัดกิจกรรมออกกำลังกายเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง เดิน-วิ่งเพื่อสุขภาพ และกีฬา เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและกระตุ้นการเคลื่อนไหว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2568)

“พัฒนาคุณภาพอาหารในโรงอาหารให้ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และมีโภชนาการครบถ้วน และส่งเสริมสุขภาพจิตผู้เรียน ด้วยการจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียน ให้คำปรึกษาเชิงบวก และป้องกันปัญหาความเครียดหรือความกดดันในโรงเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2568)

“ควรจัดสภาพแวดล้อมด้านการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย และเอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี เช่น ห้องน้ำสะอาด พื้นที่สีเขียว จุดล้างมือเพียงพอ และมีการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 20 มีนาคม 2568)

“สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาล สาธารณสุข หรือองค์กรชุมชน เพื่อสนับสนุนความรู้ ให้บริการตรวจสุขภาพ และสร้างเครือข่ายการดูแลสุขภาพอย่างยั่งยืนภายใน โรงเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2568)

“ควรปลูกฝังนิสัยรักสุขภาพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับต้น ด้วยการจัดหลักสูตรหรือกิจกรรม บูรณาการความรู้ด้านสุขภาพเข้าไปในการเรียนการสอน เพื่อสร้างความตระหนักรู้และปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพในระยะยาว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2568)

“ควรมีการดูแลสุขภาพรายบุคคลของผู้เรียน เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี การคัดกรอง ภาวะผิดปกติ และการจัดทำแฟ้มประวัติสุขภาพ เพื่อติดตามและเฝ้าระวังสุขภาพของผู้เรียนอย่าง ใกล้ชิด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2568)

“พัฒนาทักษะที่ส่งเสริมสุขภาพ เช่น การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล การจัดการอารมณ์ การสร้างแรงจูงใจในตนเอง และการตัดสินใจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดูแลตนเองได้ อย่างเหมาะสม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2568)

“ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ด้าน โภชนาการและสามารถเลือกบริโภคอาหารอย่าง เหมาะสม โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการเลือกอาหารที่ดีต่อสุขภาพ พร้อมทั้งจัดมุมสุขภาพ ภายในโรงเรียน เช่น มุมน้ำสะอาดหรือมุมสมุนไพร นอกจากนี้ควรพัฒนาศักยภาพของครูและ บุคลากรในด้านการดูแลสุขภาพ การปฐมพยาบาล และสุขภาพจิต เพื่อให้สามารถถ่ายทอดองค์ ความรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ได้อย่างเหมาะสม ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2568)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านมีความเห็นว่าแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมสุขภาพควรเน้นสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัย สะอาด และเป็นมิตร โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขนิสัย เช่น การออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล และการให้ความรู้ด้านโภชนาการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ควรมีแหล่งเรียนรู้ด้านสุขภาพที่หลากหลาย ทั้งมุมสุขภาพ สื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมบูรณาการ รวมถึงส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ด้านสุขภาพเพื่อถ่ายทอดสู่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งมีระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในลักษณะเชิงผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งใช้วิธีดำเนินการวิจัย ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหาร สภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน และ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างบุคลากร จำนวน 291 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และ กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 4 ขนาดโรงเรียน ขนาดโรงเรียนละ 2 คน รวม จำนวน 8 คน โดยสามารถสรุป และอภิปรายผล รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

สรุป

ผลการวิเคราะห์ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1. ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่า คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และ 3) ด้านอาคารสถานที่

1.1 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านอาคารสถานที่โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ มีเพียงพอต่อความต้องการของครู และผู้เรียน 2) วัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีเพียงพอต่อจำนวนของผู้เรียน และ 3) สภาพแวดล้อม และบริเวณต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียนมีความสะอาด ไม่เป็นมลพิษ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

1.2 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน 2) สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ และ 3) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนมีความเป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

1.3 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านวิชาการโดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การดำเนินงานด้านหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ 2) การส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และ 3) การส่งเสริมการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

1.4 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย 2) การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพทางสังคม และ 3) การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น

2. การเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม ด้านอาคารสถานที่ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้น โดยรวมและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (อุคมาทิ)

5. จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 8 คน กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถสังเคราะห์เป็นแนวทางได้ 4 แนวทางดังนี้

5.1 ด้านอาคารสถานที่

5.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5.3 ด้านวิชาการ

5.4 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านอาคารสถานที่ ตามลำดับ ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแม้โรงเรียนมีการจัดการที่ดีในหลายด้าน แต่ยังคงมีปัญหาในระดับที่ควรให้ความใส่ใจเพื่อการพัฒนาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุตินา นิสังกาศ (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

พรพิไล ชาญพนา (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวดี หุมสิน (2560) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า แม้โรงเรียนจะมีความพยายามในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน แต่ยังคงมีข้อจำกัดในบางด้าน โดยเฉพาะความพร้อมของสภาพแวดล้อมโดยรอบ และการจัดพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบุคลากร เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยที่พบ ได้แก่ ปัญหาห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีเพียงพอต่อความต้องการ ปัญหาวัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน และปัญหาบริเวณภายนอกโรงเรียนมีความสะอาดและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนสามารถจัดหาและบริหารจัดการทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ในระดับหนึ่ง แต่ยังคงขาดการพัฒนาให้ครอบคลุมด้านอื่น ๆ เช่น ความทันสมัย ความปลอดภัย และการเข้าถึงของผู้เรียนทุกกลุ่ม ดังนั้น ควรมีการวางแผนปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับการออกแบบพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชณี จำริญพานิช (2558) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนเจริญสุขวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาพร ห่วงมาก (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคารสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าแม้โรงเรียนมีความพยายามในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ยังคงประสบปัญหาในหลายประเด็น โดยเฉพาะใน 3 อันดับแรกที่พบ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน การสนับสนุนการเรียนแบบร่วมมือ และการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการ

เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ปัญหาเหล่านี้อาจสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาศาสน์ใหม่ที่มุ่งเน้นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรันดร์ จันมี (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองพร้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวดี หุมสิน (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านวิชาการ โดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนยังประสบปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ แม้ว่าจะมีความพยายามในการพัฒนา โดยประเด็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การดำเนินงานด้านหลักสูตร ซึ่งอาจแสดงถึงความจำเป็นในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพสังคมปัจจุบัน รองลงมาคือ การส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรม ซึ่งแสดงถึงความตระหนักในความสำคัญของเทคโนโลยีต่อการเรียนการสอน แต่ยังคงขาดทรัพยากรหรือความพร้อมในการนำมาใช้ ส่วนการส่งเสริมการสอนที่มีคุณภาพก็เป็นอีกด้านหนึ่งที่ยังคงต้องได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการพัฒนาครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการประเมินผลที่เหมาะสม ทั้งนี้ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งต้องอาศัยหลักสูตรที่มีคุณภาพ สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และครูผู้สอนที่มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ให้ตอบ โจทย์ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมวิภา ทายประโคน (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ โรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านวิชาการ โดยรวมและรายชื่อทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรวิไล ชาญพนา (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิชาการ ของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนว่าโรงเรียนมีความพยายามในการจัดระบบสนับสนุน ด้านสุขภาพแก่ผู้เรียน แต่ยังมีข้อจำกัดที่ต้องได้รับการปรับปรุง โดยเฉพาะในประเด็นการบริหาร จัดการที่ดีและมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพในมิติต่าง ๆ ได้แก่ การออกกำลังกาย สุขภาพทางสังคม และการรักษาพยาบาลเบื้องต้น แม้จะมีระบบสนับสนุนอยู่แล้ว แต่ยังไม่เพียงพอ ต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน อาจเกิดจากทรัพยากรที่จำกัด เช่น พื้นที่ บุคลากร หรืออุปกรณ์ เฉพาะทาง การส่งเสริมสุขภาพจึงควรเป็นภารกิจร่วมของทั้งโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและใจที่สมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการเรียนรู้อย่าง ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรวิไล ชาญพนา (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทางการเรียนด้านวิชาการ ของโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญ์ธิดา ขอดดี (2558) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาล แหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมด้านสุขภาพของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัด ชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวม และ ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นว่าเพศ ของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการรับรู้ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยเฉพาะในด้านอาคาร สถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ทางเดิน หรือพื้นที่ใช้สอยอื่น ๆ ซึ่งบุคลากรชายและบุคลากรหญิง อาจมีความต้องการและความคาดหวังที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีการประเมินปัญหาในด้านนี้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมวิพา ทายประ โคน (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ จันมี (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้าน คลองพร้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรไม่ได้ส่งผลต่อ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนในภาพรวม ซึ่งอาจสะท้อนถึงลักษณะปัญหาที่มีความคล้ายคลึงกันในทุกกลุ่ม ไม่ว่าบุคลากรจะมีประสิทธิภาพการทำงานมากหรือน้อย อย่างไรก็ตาม ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจบ่งชี้ว่าบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกันมีมุมมองต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เหมือนกัน โดยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานมากอาจมีความคาดหวังหรือมาตรฐานที่สูงกว่า หรือมีประสิทธิผลการทำงานตรงกับในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจนกว่า ในขณะที่บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยอาจยังไม่ตระหนักถึงความซับซ้อนของปัญหา หรือยังอยู่ในช่วงปรับตัวกับระบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุตติมา นิสังาศ (2559) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความ จัดสภาพแวดล้อมในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามประสิทธิภาพโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้าน สังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวิไล ชาญพนา (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน โดยรวม ด้านอาคารสถานที่ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้น โดยรวมและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ขนาดของโรงเรียนมีผลต่อปัญหา สภาพแวดล้อมทางการเรียนในบางด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนขนาดใหญ่ซึ่งมีบุคลากรจำนวนมาก อาจประสบกับความท้าทายในการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมทางการเรียน การควบคุมคุณภาพทางวิชาการ และการออกแบบกิจกรรมให้ เหมาะสมกับผู้เรียนหลากหลายกลุ่ม ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กอาจเผชิญกับข้อจำกัดด้าน

ทรัพยากรหรือบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของการจัดกิจกรรมทางการเรียนรู้ ในขณะที่เดียวกัน ความไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านอาคารสถานที่และการส่งเสริมสุขภาพ อาจแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานพื้นฐานที่โรงเรียนส่วนใหญ่มีอย่างเท่าเทียมกัน หรืออาจสะท้อนถึงการกำกับดูแลในเชิงนโยบายที่เน้นความเสมอภาคในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสุขภาพในสถานศึกษา ซึ่งทำให้นักลากรในโรงเรียนต่างขนาดกันมีการรับรู้ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยรวมแล้ว ผลการวิจัยครั้งนี้บ่งชี้ว่า การบริหารจัดการด้านวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการออกแบบให้เหมาะสมกับลักษณะและบริบทของโรงเรียนแต่ละขนาด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมวิภา ทายประโคน (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนกลุ่มเกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของญาดารัตน์ บุญประดับ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่โดยใช้กิจกรรม 5ส ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขต อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 8 คน ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถสังเคราะห์เป็นแนวทางได้ 4 แนวทางดังนี้

5.1 ด้านอาคารสถานที่มีแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรเน้นความสะอาด ความเหมาะสมในการจัดที่นั่ง การจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ และมุมส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนพื้นที่ออกกำลังกายและผ่อนคลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Astin (1985, p. 133) ที่กล่าวว่า “ระดับของการมีส่วนร่วมของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพและปริมาณของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้” โดยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นและพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 12) ที่เน้นให้สถานศึกษาออกแบบและพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่

ปลอดภัย สะอาด และมีสื่ออุปกรณ์ที่ครบถ้วน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างแท้จริง

5.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรมุ่งเน้นความยืดหยุ่นและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ เช่น การจัดมุมนั่งอ่าน การจัดโต๊ะเรียนแบบกลุ่มย่อย และพื้นที่จัดแสดงผลงานของผู้เรียน พื้นที่เหล่านี้ควรทันสมัย เปิดกว้าง และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามกิจกรรม เพื่อรองรับแนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning และการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งแนวทางนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Astin (1985, p. 135) ที่เห็นว่า "การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้จะเพิ่มขึ้น หากสภาพแวดล้อมทางการศึกษาส่งเสริมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์และการมีบทบาทอย่างกระตือรือร้น" นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 4) ที่ระบุว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนควรเอื้อต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ และแสดงออกในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เป็นกันเอง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางปัญญาและอารมณ์อย่างรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา แก่นพุ่ม (2562) ซึ่งพบว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีความยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างชัดเจน

5.3 ด้านวิชาการมีแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรมุ่งสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุก มีชีวิตชีวา และปลอดภัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนและกล้าแสดงออก โดยเฉพาะการส่งเสริมบทบาทของครูในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อจัดความกลัวในห้องเรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Astin (1985, p. 135) ที่ระบุว่า การมีส่วนร่วมของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นเมื่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อีกทั้ง กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 4) เน้นว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง กระตุ้นการคิดและให้โอกาสแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิไล ชาญพนา (2559) พบว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางวิชาการมักมีแหล่งเรียนรู้หลากหลาย เช่น สื่อดิจิทัล ห้องสมุดออนไลน์ และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา แก้วศรีนวม (2560) ที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของการบริหารจัดการอาคารสถานที่

อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยเอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย และความพร้อมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการได้อย่างราบรื่น ดังนั้น โรงเรียนควรพัฒนาหลักสูตรให้เน้นทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และ การใช้เทคโนโลยี พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง และกำกับติดตามอย่างมีระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพทางวิชาการอย่างยั่งยืน

5.4 ด้านการส่งเสริมสุขภาพมีแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรเน้นการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย สะอาด และเป็นมิตรต่อการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพนิย เช่น การออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล และการให้ความรู้ด้านโภชนาการควบคู่กับกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 9) ที่เสนอว่าผู้บริหารควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิไล ชาญพนา (2559) พบว่าโรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ด้านสุขภาพ เช่น มุมสุขภาพหรือสื่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพ ส่งผลดีต่อพฤติกรรมด้านสุขภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิลักษณ์ พิณพาทย์ (2560) ที่เน้นย้ำถึงความสำคัญของบทบาทครูในการถ่ายทอดความรู้และสร้างพฤติกรรมสุขภาพที่ดีให้กับผู้เรียน พร้อมทั้งแนะนำให้มระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

การนำเสนอข้อเสนอแนะนี้ ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ตามรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงด้านวิชาการให้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ รวมถึงการบริหารงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านอาคารสถานที่ ที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมและทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการจัดสรรพื้นที่ใช้สอยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ในทุกมิติ ทั้งการเรียนในห้องเรียนและการเรียนรู้นอกห้องเรียน แม้ผลการวิจัยจะพบว่าห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีความเพียงพอ แต่ควรมีการตรวจสอบและบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว นอกจากนี้ การจัดภูมิทัศน์ภายนอกโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น และปลอดภัย จะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีต่อสุขภาพกายและจิตใจของผู้เรียน อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน

3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูกับผู้เรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น กล้าคิด กล้าแสดงออก รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน แบ่งปันความรู้ และฝึกทักษะทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรเน้นการพัฒนาบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตวิทยา เช่น ความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย ความอบอุ่นใจและความมั่นใจในการเรียนรู้ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่จูงใจให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

4. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการผลักดันและสนับสนุนการพัฒนาด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและท้องถิ่น เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและตอบโจทย์ทักษะในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นความสนใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงจัดให้มีการอบรมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในทุกระดับชั้น

5. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการวางแผนและพัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนอย่างรอบด้าน โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพกาย เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีระหว่างนักเรียน นอกจากนี้ควรพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพเบื้องต้นให้มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ และขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถดูแลและตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพของนักเรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองกับกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรีอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). การพัฒนาสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธนพรการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือผู้บริการกับจัดบรรยากาศการจัดการเรียนสอน พ.ศ.๒๕๖๐. เข้าถึงได้จาก <https://www.sobkroo.com/articlegroup.asp?gid=51>.
- กันยา สุวรรณแสง. (2536). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: บารุงสาสน์.
- กัญญ์ชิตา ยอดดี. (2558). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2560). ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐. เข้าถึงได้จาก https://cdc.parliament.go.th/draftconstitution2/more_news.php?cid=61.
- จุฑามาศ ประเสริฐสุข. (2550). ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์. (2554). ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน พงศ์สิริวิทยาจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินตนา แก้วศรีนวม. (2560). การบริหารงานอาคารและสถานที่โรงเรียนเมืองพัทยา 5 (บ้านเนินพัทยาเหนือ). งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉันทนา กุมมา. (2552). ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการวางแผนอาคารสถานที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2. การค้นคว้าอิสระ, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เฉลิมศักดิ์ ลำลี. (2550). การดำเนินงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชุตินา นิสังกาศ. (2559). การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ญาคาร์ตัน บุญประดับ. (2559). *การบริหารงานอาคารสถานที่โดยใช้กิจกรรม 5ส ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขต อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณิศรา ณาภัสร์ณัฐ. (2558). *สภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี*. การค้นคว้าอิสระ, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ณัฐภัค อุทโท. (2558). *การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวดี หุมสิน. (2560). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงสุดา บุรเนตร. (2554). *การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชเนศ เจริญทรัพย์. (2557). *การจัดการเรียนรู้ โดยครูมืออาชีพ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.google.co.th>.
- ชร สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติการทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- นิรันดร์ จันทร์. (2559). *ศึกษาปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคลองพร้าว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิศารัตน์ พรหมบุตร. (2555). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 (มูลนิธิไต้ล้ง-เซ็ง พระประภา) สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิตยา แก่นพุด. (2562). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียน
กาญจนานุเคราะห์. การค้นคว้าอิสระ, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2553). การอ้างอิงประชากรเพื่อเครื่องมือแบบมาตราส่วน
ประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 3(1), 22-25.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
เรือนแก้ว การพิมพ์.

ประยูร อิ่มสวาสดี. (2552). ลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยบูรพา.
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชนี จำริญพานิช. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนเจริญสุข
วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรนิพา สงามั่งคั่ง. (2554). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอนกับ
คุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะ
ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรพิไล ชาญพนา. (2559). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนในอำเภอแก่ง
หางแมวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิมวิพา ทายประโคน. (2560). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนกลุ่ม
เกาะจันทร์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

การดี อนันต์นาวิ. (2555). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนต์วี.

- ยุทธการ สัจจาพิพัฒน์. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมของ
โรงเรียนบ้านคงเสลาจังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 3.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งนภา คนเล. (2553). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี ลกะวงศ์. (2548). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนอรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิต เทพประสิทธิ์. (2549). การยศาสตร์กับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียน
คอมพิวเตอร์. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/46080>.
- วิจิต เทพประสิทธิ์. (2553). ปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้. เข้าถึงได้จาก
[http:// gotoknow.org/blog/useit/ 44534](http://gotoknow.org/blog/useit/44534).
- วิรุทธิ์ มหาสนิท. (2564, 16 กันยายน). บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมของ
โรงเรียนเกาะสีชัง. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง. สัมภาษณ์.
- ศุภชัย หมอชาติ. (2558). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านมาบประชัน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิลักษณ์ พิณพาทย์. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
ชลบุรี อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาปีที่ 18.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมทรง สรรพสาร. (2557). การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียน
บ้านคูเคื่อ อำเภอมือง จังหวัดอุบลราชธานี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรพล สุภรตรีทิเพศ. (2551). การศึกษาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- สุภาพร เสี่ยงเคราะห์. (2556). *การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สักรินทร์ บุญกว้าง. (2551). *การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตชลบุรี ระยอง. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. เข้าถึงได้จาก <http://www.spm18.go.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตชลบุรี ระยอง. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. เข้าถึงได้จาก <http://www.spm18.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยม พ.ศ.2552*. เข้าถึงได้จาก <https://www.obec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่4) พ.ศ.2562*. เข้าถึงได้จาก <https://www.kroobannok.com/86627>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยม พ.ศ.2560 (ปรับปรุงพ.ศ.2562)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.obec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. เข้าถึงได้จาก <https://www.obec.go.th>
- สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ. (2554). *(ร่าง) กรอบความคิดระบบสุขภาพแห่งชาติ*. นนทบุรี: สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ:พริกหวานกราฟฟิค.
- อารีธา สตาร์ตัน. (2556). *การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2533). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Astin, A. W. (1968). *The college environment*. New York: American Council on Education.
- Astin, A. W. (1971). *The college environment* (2nd ed.). New York: American Council Educatio.

- Astin, A. W. (1985). *Achieving educational excellence*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Becker, L. M. (2000). *The effect of the resident outdoor experience on attitudinal Change Environment issues*. Dissertation Abstract International, 38, 4566-A.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York : Harper Collins.
- Ivancervich, J. M., & Matterson, E. (1987). Job satisfaction research: A management guide for practitioners. *Personnel Journal*, 47(9), 172-177.
- Krasner, L., & Ullman, U. P. (1974). *Behavior influence and personality: The social matrix of human action*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Krejcie, R., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychology Measurement*, 30(3), 607-610.
- Leung, T. W. (2002). A study of the impacts of external environment on school and school organizational health. *Dissertation Abstracts International*, 62(09), 293.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Marsden, Dale Brendt. (2006). Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-performing, High-poverty Schools in One Southern California Elementary School District. *Dissertation Abstracts International*, 67(1), 116 – A.
- Thornton, A. (1977). Children and marital stability. *Journal of Marriage and Family*, 39(3), 531-540.
- Uline, C. (2008). The walls speak: The interplay of quality facilities, school climate, and student achievement. *Journal of Education Administration*, 46, 1, 55-57.
- Yee, A. H. (1971). *Social interaction in education setting*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Ziegenfuss, R. M. (2010). *Abstraction education in the 21st century: Towardan expanded epistemic frame of leadership*. Pennsylvania: UMI Dissertationpublishing.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 1792

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

27 กรกฎาคม 2566

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของของมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิษฐา มาเชก (คณะศึกษาศาสตร์)

สิ่งที่แนบมาด้วย

1. คำโครงการงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ)
2. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติคำโครงการงานนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในกรณีนี้ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จึงเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย (ดังแนบ) ทั้งนี้
สามารถติดต่อนิตดั่งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:
63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มณฑนา รั้งสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รั้งสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 1793

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

27 กรกฎาคม 2566

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของของมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ปั้นหุ่น (คณะศึกษาศาสตร์)

สิ่งที่แนบมาด้วย

1. คำโครงการงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ)
2. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติคำโครงการงานนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในกรณีนี้ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จึงเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย (ดังแนบ) ทั้งนี้
สามารถติดต่อนิตดั่งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:
63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 1794

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

27 กรกฎาคม 2566

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร. เจตปริยา ขำเสถียร (ผู้อำนวยการ โรงเรียนเกาะสีชัง)

สิ่งที่แนบมาด้วย

1. คำโครงการงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ)
2. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติคำโครงการงานนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในกรณีนี้ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จึงเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย (ดังแนบ) ทั้งนี้
สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:
63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รั้งลิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รั้งลิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 251

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

13 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่แนบมาด้วย

1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการเรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 30 คน ระหว่างวันที่ 3-14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:

63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 250

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

13 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอ
หน่วยงานในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งเป็น

1. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 173 คน

2. โรงเรียนขนาดใหญ่ 54 คน

3. โรงเรียนขนาดกลาง 49 คน

4. โรงเรียนขนาดเล็ก 15 คน

รวมทั้งหมดจำนวน 291 คน ระหว่างวันที่ 17 กุมภาพันธ์ - 17 มีนาคม พ.ศ. 2568 ทั้งนี้

สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:

63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 629

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

16 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน นางสาวสิวลัย สวัสดิ์รักษา ผู้อำนวยการ โรงเรียนเกาะสีชัง

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอโรงเรียน
ท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่านและบุคลากรในโรงเรียน คือ นางสาวสุภาวรรณ ลา
เมือง ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม – 4 เมษายน พ.ศ. 2568 ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่
หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail: 63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รั้งลิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รั้งลิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 630

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

16 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน นายต่อพงษ์ สมสิงห์ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีราชา

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอโรงเรียน
ท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่านและบุคลากรในโรงเรียน คือ นายวุฒิสาร สุขศรี
ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม – 4 เมษายน พ.ศ. 2568 ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลข
โทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail: 63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 631

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

16 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน นายเสน่ห์ เทียนรุ่งรัมย์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยา

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอโรงเรียน
ท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม – 4 เมษายน พ.ศ. 2568 ทั้งนี้
สามารถติดต่อ นิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:
63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 632

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

16 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน นายพิชิต ทวีชีพ ครู โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอโรงเรียน
ท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม – 4 เมษายน พ.ศ. 2568 ทั้งนี้
สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:
63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รั้งลิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รั้งลิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 633

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

16 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน นายธรรมนิศย์ บ้านพวน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนสัทธิพิทยาคม

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอโรงเรียน
ท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม – 4 เมษายน พ.ศ. 2568 ทั้งนี้
สามารถติดต่อ นิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:
63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รั้งลิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รั้งลิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/ 634

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

16 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน นายภานุพันธ์ มาลาหอม ครูโรงเรียนบางละมุง

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายยุทธนา อุดมทวี รหัสประจำตัวนิสิต 63920298 นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบไม่เต็มเวลา แผนการ
เรียนแบบ ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ
เรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอโรงเรียน
ท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ท่าน ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม – 4 เมษายน พ.ศ. 2568 ทั้งนี้
สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 097-2549067 หรือที่ E-mail:
63920298@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รั้งลิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รั้งลิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
- ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (IOC)
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต

ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงในการปฏิบัติ
3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามจะนำผลมาใช้ในการวิจัยเท่านั้น
4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

คำตอบที่ตรงตามความเป็นจริงของโรงเรียนของท่าน

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายยุทธนา อุดมทวี

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เกี่ยวกับตนเอง ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () เพศชาย
- () เพศหญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน

- () น้อยกว่า 5 ปี
- () อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี
- () มากกว่า 10 ปี

3. ขนาดโรงเรียน

- () ขนาดเล็ก
- () ขนาดกลาง
- () ขนาดใหญ่
- () ขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยองรวม 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านวิชาการ และ 4) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งหมด 35 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการแปลความหมายเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความที่ปรากฏในตารางข้างล่างนี้ แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน ขอให้ท่านตอบแบบอิสระตามความเป็นจริงที่สุดและให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริงเท่านั้น จึงจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ข้อ	ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของโรงเรียน	ระดับ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านอาคารสถานที่						
1	ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ มีเพียงพอต่อความต้องการ ของครู และผู้เรียน					
2	วัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีเพียงพอต่อจำนวนของผู้เรียน					
3	อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการจัดการเรียนการสอนใน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน					
4	ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ มีแสงสว่างเพียงพอ					
5	สนามกีฬา ลานกิจกรรมภายในโรงเรียนมีเพียงพอต่อความ ต้องการของครู และผู้เรียน					
6	ห้องสมุด ห้องสำหรับสืบค้นข้อมูลออนไลน์ มีความพร้อม สำหรับการใช้งานของผู้เรียน					
7	สภาพแวดล้อม และบริเวณต่างๆ ในโรงเรียนมีความ สะอาด และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
8	สภาพแวดล้อม และบริเวณต่างๆ ภายนอกโรงเรียนมีความ สะอาด ไม่เป็นมลพิษ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
9	อาคารเรียน และอาคารประกอบมีความแข็งแรงมั่นคง					
10	การเดินทางระหว่างอาคารในบริเวณ โรงเรียนมีความ สะดวกในการเดินทาง					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
11	การเรียนการสอน มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระ และความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
12	การสนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีสำหรับจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน					

ข้อ	ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของโรงเรียน	ระดับ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
14	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนมีความเป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้					
15	การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย					
16	สนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง					
17	สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ					
18	สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ					
19	สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
20	การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ ผู้เรียน					
ด้านวิชาการ						
21	การดำเนินงานด้านหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพ					
22	การส่งเสริมการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มี คุณภาพ					
23	การวัดผล และประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ มีคุณภาพ					
24	การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการ สอนให้มีคุณภาพ					
25	การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการนิเทศติดตามการจัดการ เรียนการสอน					
26	การส่งเสริมการใช้สื่อและนวัตกรรมสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนให้มีคุณภาพ					
27	การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการเรียน การสอนให้มีคุณภาพ					

ข้อ	ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของโรงเรียน	ระดับ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
28	การส่งเสริมด้านแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนให้มีคุณภาพ					
29	การส่งเสริมสนับสนุนและบริการทางด้านวิชาการต่าง ๆ					
ด้านการส่งเสริมสุขภาพ						
30	การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการ ส่งเสริมสุขภาพทางกาย					
31	การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการ ส่งเสริมสุขภาพทางจิต					
32	การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการ ส่งเสริมสุขภาพทางสังคม					
33	การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการ ส่งเสริมสุขภาพทางศิลปกรรม					
34	การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการ ส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย					
35	การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการ รักษาพยาบาลเบื้องต้น					

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต
ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
ในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา โดยแบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ
กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2)
เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี
3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน
และขนาดโรงเรียน และ 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน
สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยแบบ
สัมภาษณ์ฉบับนี้มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียน
สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์จาก
ท่าน และขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายยุทธนา อุดมทวี

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)

ตารางที่ 19 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่ม โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ด้านอาคารสถานที่					
1. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ มีเพียงพอต่อความต้องการของครู และผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. วัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีสภาพที่ใช้งานได้และเพียงพอต่อจำนวนของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ มีแสงสว่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. สนามกีฬา ลานกิจกรรมภายในโรงเรียนมีเพียงพอต่อความต้องการของครู และผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6. ห้องสมุด ห้องสำหรับสืบค้นข้อมูลออนไลน์ และอุปกรณ์ในห้องมีความพร้อมสำหรับการใช้งานของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7. สภาพแวดล้อม และบริเวณต่างๆ ในโรงเรียนมีความสะอาด และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8. สภาพแวดล้อม และบริเวณต่างๆ ภายนอกโรงเรียนมีความสะอาด ไม่เป็นมลพิษ และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9. อาคารเรียน และอาคารประกอบมีความแข็งแรงมั่นคง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10. การเดินทางระหว่างอาคารในบริเวณโรงเรียนมีความสะดวกและปลอดภัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
11. การเรียนการสอน มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระและความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
12. ใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13. จัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15. การจัดการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมที่น่าสนใจและมีความหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16. จัดบรรยากาศการเรียนให้เกิดการเรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17. จัดบรรยากาศการเรียนให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18. จัดบรรยากาศการเรียนให้มีการบูรณาการทั้งภายในสาระและระหว่างสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20. การจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
ด้านวิชาการ					
21. การดำเนินงานด้านหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
22. การส่งเสริมสนับสนุนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23. การวัดผล และประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
24. การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

สภาพแวดล้อมทางการเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
	1	2	3		
25. การส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนเน้นการมีกัลยาณมิตร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26. การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อและนวัตกรรมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	+1	0	+1	.67	ใช้ได้
27. การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่	+1	0	+1	.67	ใช้ได้
28. การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29. การส่งเสริมสนับสนุนและการให้บริการด้านต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินและการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมสุขภาพ					
30. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพทางกาย	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
31. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพทางจิต	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
32. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพทางสังคม	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
33. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมสุขภาพทางศีลธรรม	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
34. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
35. การบริหารจัดการที่ดี และมีระเบียบแบบแผนในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น	+1	+1	0	.67	ใช้ได้

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตารางที่ 20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.56	21	.54
2	.72	22	.59
3	.57	23	.61
4	.77	24	.55
5	.67	25	.36
6	.39	26	.54
7	.46	27	.63
8	.39	28	.57
9	.57	29	.60
10	.55	30	.53
11	.44	31	.68
12	.57	32	.62
13	.58	33	.64
14	.56	34	.69
15	.55	35	.62
16	.58		
17	.55		
18	.54		
19	.57		
20	.73		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่น = .95

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายยุทธนา อุดมทวี
วัน เดือน ปี เกิด	13 พฤศจิกายน 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์ ประเทศไทย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/1 หมู่ 8 ตำบลราม อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ปี พ.ศ. 2561 ครูผู้ช่วย โรงเรียนเกาะสีชัง ปี พ.ศ. 2563 ครู โรงเรียนเกาะสีชัง ปี พ.ศ. 2566 ครูชำนาญการ โรงเรียนเกาะสีชัง
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2559 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาการศึกษา(คณิตศาสตร์) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปี พ.ศ. 2568 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา